

MALI RIJTAR

Informativno glasilo Občine Beltinci • številka 46 • oktober 2014 • letnik XII • ISSN -1581-7156

*Ob dnevu mobilnosti smo namenu predali tudi novi most
čez potok Dobel*

*V prenovljeni telovadnici so omogočeni boljši pogoji dela
tudi športnim pedagogom*

*Predstava »TOKKRAT RES REPUBLIKA« navdušila občinstvo v
Kulturnem domu Beltinci*

*Rdeča ekipa resničnostnega šova »Gostilna išče šefa« obiskala
Otok ljubezni in čolnarila po reki Muri*

*Umetniški vodja kolonije Peter Vernik in sodelujoči umetniki
ob priložnostni razstavi*

*Pozdrav prvošolčkom in njihovim staršem
v eni od prijaznih učilnic*

Drage občanke in spoštovani občani,

v veliko zadovoljstvo, ponos in veselje mi je bilo skupaj z vami soustvarjati našo občino. Prepričan sem, da nam je uspelo uresničiti in na nekaterih področjih celo preseči zastavljene cilje. To nam ne bi uspelo, če ne bi same občinske uprave Občine Beltinci in okolja, ki jo obdaja, tvorili ljudje, ki so v svoje delo vnesli tudi lastne vizije in ideje ter jih uresnili v številnih projektih, akcijah in programih, ki smo jih izvedli v preteklem mandatu. Brez aktivnega in požrtvovalnega dela vseh nas tega ne bi dosegli. Zato se vam vsem iskreno zahvaljujem in vam želim, da še naprej z veliko dobre energije in medsebojne ustvarjalne povezanosti sledite našemu skupnemu poslanstvu: »V Občini Beltinci ustvariti okolje srečnih ljudi«.

Zdaj je takšen čas, ko nas jesenska opravila vabijo v naravo, da v sadovnjakih, poljih in vinogradih pospravimo letošnje pridelke. Želim vam, da bi bila letina dobra, saj je zadovoljstvo vsakega, ki se celo leto trudi, ob uspešno spravljanih pridelkih največje. Prav tako smo se mi, skupaj s sodelavci v občinski upravi, trudili, da smo v naši občini v največji možni meri ustvarjali pogoje za njen uspešen nadaljnji razvoj. Za okolje mnogih dobrih letin. Za zadovoljstvo vseh nas. Samo ozrite se okoli in opazili boste, da živite v drugačni občini, da se je v zadnjem obdobju v vsakem kraju naše občine zgodila kakšna sprememba. Opazili boste, da ste del občine, ki je živa, ki se razvija, ki dobiva novo infrastrukturo in v kateri je ponos živeti.

Z izvedbo razvojnih projektov, za katere smo uspeli pridobiti evropska sredstva ali sredstva iz državnih skladov, smo z vami in za vse nas zasledovali cilj, izboljšati standard in pogoje življenja v naši občini. Tako smo v zadnjem letu zaključili projekt rekonstrukcije cest Beltinci-Melinci in Ižakovci-Melinci-Gornja Bistrica. Nadaljevali smo izgradnjo kolesarskega križa na relaciji Beltinci - Ižakovci in Bratonci-Lipovci. Zaključili smo sanacijo potoka Črnc in dokončali novo trim stezo, ki jo ponosno bogati nov balinarski center. Prenovili smo telovadnico v OŠ Beltinci, zaključili energetska sanacija vrtca v Lipovcih ter osnovne šole v Beltincih in podružnične osnovne šole na Melincih. V teku je rekonstrukcija in prenova Gregorčičeve ulice v Beltincih,

naša občina dobiva nov vodni stolp, nov pločnik v Bratoncih, nov prizidek mrliške vežice v Dokležovju, nov nadvoz nad železniško progo med Lipovci in Dokležovjem. Zavedam se, da bi na tem mestu moral omeniti še mnogo drugih izvedenih projektov, s katerimi smo ustvarjali okolje za prijeten dom naših občan in občanov.

Najbrž ni potrebno posebej izpostavljati, da smo s posebno prioriteto v preteklih štirih letih skupaj s pristojnimi organi pristopili k projektu izboljšanja prometne varnosti. S tem namenom smo veliko pozornosti namenili prijavi projektov na razpise za pridobitev sredstev iz evropskih skladov. Ob strokovnem delu in izjemnih vloženi naporih delavcev v občinski upravi nam je uspelo pridobiti sredstva za izvedbo rekonstrukcij cest in izgradnje pripadajoče infrastrukture. Tako smo dobili varnejšo prometno infrastrukturo, ki je skupaj z vzgojo in kulturo vseh udeležencev v prometu in z usklajenim delovanjem pristojnih organov ena izmed najpomembnejših dejavnikov za večjo prometno varnost.

Le ta je zaradi naših šolarjev in ostalih udeležencev, zaradi dislociranosti krajev v naši občini še posebej pomembna.

Spoštovane občanke in občani. V veliko zadovoljstvo, ponos in veselje mi je bilo skupaj z vami soustvarjati našo občino. Vaša odločitev na volitvah je bila, da našo občino od zdaj naprej vodi moj predhodnik na županski funkciji. Prepuščam mu jo v odlični kondiciji, z mnogimi razvojnimi projekti, z velikim razvojnim potencialom. Želim mu vse dobro pri njegovem delu za dobro vseh nas. Prepričan sem, da je ravno medsebojno spoštovanje tisto, kar nas lahko pripelje do družbe, v kateri bi vsak rad živel. Zavedati se moramo, da občine ne razvijamo le za današnje generacije, temveč tudi za prihodnje. Zapustimo jim čim več. Tako bodo v bodoče v naši občini mnoge dobre letine na vseh področjih.

Občini Beltinci še na mnoga uspešna leta!

dr. Matej Gomboš

Mali rijtar

informativno glasilo Občine Beltinci

Vsebina objavljenih člankov ne odraža stališča uredniškega odbora glasila.

uredniški odbor:

Simona CIZAR (odgovorna urednica)
Genovefa VIRAG (namestnica odg. urednice)
Snežana BRAČKO, Ivan MESARIČ, Bojan VEREŠ

zbiranje materiala:

Lilijana BEŽAN in Občinska uprava

jezikovni pregled:

Zlatka HORVAT

fotografije:

Sandra KAVAŠ (naslovnica),
Arhiv Občine Beltinci, Arhiv ZTK Beltinci,
Janez KOREN, Danilo LEBAR

grafično oblikovanje in priprava za tisk:

TILIA PRINT ROMAN KLEMENČIČ s.p.

tisk:

TILIA PRINT ROMAN KLEMENČIČ s.p.

oktober 2014

Glasilo ni naprodaj, vsako gospodinjstvo v občini ga dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu Občine Beltinci, Mladinska 2, 9231 Beltinci, 02 / 541 35 35, www.beltinci.si, obcina@beltinci.si

Spoštovane občanke in občani, cenjeni bralci,

pred vami je 46. številka občinskega informativnega glasila Mali rijtar in že 26. izdaja, ki jo je pripravil Uredniški odbor v mandatu 2010-2014, ki se sedaj izteka, kakor se počasi bliža h koncu tudi volilno leto 2014. Na evropski in nacionalni ravni je prineslo kar nekaj sprememb, za katere je težko prevideti, ali bodo dale pozitivne rezultate. Le upamo lahko, da se bodo *vremena Kranjcem zjasnile*, saj je že skrajni čas, da se Slovenija premakne na bolje. Vendar pustimo veliko politiko, za nas in našo občino so pomembnejše lokalne volitve, ki naj bi načeloma bile nestrankarsko obarvane, saj volja ljudstva, izražena na lokalnih volitvah, neposredno vpliva na življenje posameznikov in celotne skupnosti.

Zato smo skupaj z OVK pripravili priložo Malemu rijtaru, v kateri so na enem mestu zbrani uradni rezultati lokalnih volitev 2014 v občini Beltinci. Zavedamo se namreč, da vsi občani še ne uporabljajo računalnika oz. svetovnega spleta, želijo pa biti obveščeni o aktualnih predstavnikih ljudstva, ki bodo naslednja štiri leta

krojili usodo naše lokalne skupnosti. Aktualna številka Malega rijtara je spet izredno vsebinsko bogata in štejem si v čast, da vas je, dragi člankopisci in sodelavci, v teh štirih letih vedno več ter iz vedno raznovrstnejših področij delovanja. V imenu uredniškega odbora se vsem najlepše zahvaljujem za plodno štiriletno sodelovanje in upam, da boste tudi v novem mandatu tako zavzeto poročali o dogajanjih na vašem interesnem področju.

Pred nami sta tudi dva praznična dneva, 31. oktobra praznujemo Dan reformacije, ki je državni praznik in dela prost dan. Preživite ga lahko tudi ob branju našega glasila ali pa celo sežete po katerem od leposlovnih del izvrstnih sodobnih prekmurskih avtorjev, ki imajo bogato literarno dediščino, saj bo Prekmurje naslednje leto praznovalo tristoletnico izida prve knjige v prekmurskem jeziku, Temlinovega *Malega Katechismusa*. Ob Dnevu spomina na mrtve pa naj raje zagori svečka spomina v vaših srcih in mislih, da ne bodo pokopališča spet le poligon naše nečimrnosti in zmaterializiranosti

ter hkrati notranje praznine. Želim vam mirne in ponotranjene praznike in prijetno jesen.

V imenu uredniškega odbora še enkrat hvala občinskemu svetu občine Beltinci za zaupanje, vam, spoštovano bralstvo, pa za vse dobronamerne kritike in iskrene pohvale. Naj naš Rijtar še dolgo bobna in nam pribobna veliko lepega!

Nenazadnje pa še povabilo k sodelovanju pri pripravi naslednje številke Malega rijtara, ki predvidoma izide **22. decembra**, zato vas prosimo, da svoje prispevke **do petka, 12. decembra 2014** posredujete v **elektronski obliki ter s podpisanimi fotografijami** (besedilo pod fotografijo in navedba avtorja) v ustreznem formatu na naslov malirijtar@beltinci.si.

*Za uredniški odbor
Vaša urednica*

Simona Cizar

Spoštovane občanke in občani

Zahvaljujem se vam za udeležbo na volitvah.

Ob izvolitvi za župana se iskreno zahvaljujem za vaše zaupanje.

To je zame velika čast, obenem pa obveza do vas.

Obljubim, da bom kot župan deloval v dobro vseh občanov in občank ter občine Beltinci.

Milan Kerman

Podjetnikom prijazen računovodski servis

**PRO
KONTO**

info: 031-576-596

www.prokonto.si

**Angela Mesarič Tinev s.p., Lipovci 100 B, 9231 Beltinci
E-mail: angela.tinev@siol.net**

Bibliobus Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota v novi preobleki prišel na obisk v občino Beltinci

Na krožno vožnjo po občinah se je v četrtek, 2. oktobra, podal tudi bibliobus Pokrajinske in študijske knjižnice v Murski Soboti. Potujoča knjižnica na kolesih, kot ji radi pravimo, je v novih toplih barvah zasijala in polepšala ta dopoldan tudi v naši občini - v Beltincih.

Knjige nasploh imajo zdravilen in sproščujoč učinek. To dobro vemo vsi, ki radi beremo in prebiramo tovrstno literaturo. Bibliobus PIŠ Murska Sobota šteje nekaj manj kot 6000 enot, gradivo se ves čas dopolnjuje, tako da je literatura vseh razsežnosti dostopna kar najširšemu krogu bralcev. Potujoča knjižnica je edinstvena v Sloveniji in zato zopet pozivamo vse občanke in občane (predvsem starejše in mlade), da jo obiščete, saj je zelo pogosto prisotna v naši občini. Na kar sedmih izposojevališčih (Beltinci, Gančani, Lipovci, Bratonci, Melinci, Ižakovci in Dokležovje) se lahko prepričate o bogastvu, ki ga skriva za svojimi vrati. Branje bogati in je aktivnost, za katero

je potrebno najmanj napora, daje pa ogromno.

In zakaj je bibliobus v teh dneh še posebej svečan? Zato, ker je letos v novi preobleki. Svež, pravljičen, radoživ in navdihujoč. Svetle barve so vidne daleč naokoli, vesele očke deklice in dečka, ki bereta knjige na stranskem delu avtobusa, pa vabita na pravljična srečanja med vrsticami.

Župan dr. Matej Gomboši, ki je pozdravil gostujoče iz Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota, je tega dne izrazil zadovoljstvo nad pridobitvijo in veseli ga dejstvo, da tudi v Občini Beltinci občani radi posegajo po bralnem čtivu. Upa, da se bodo predvsem starejši še veliko več posluževali te oblike izposoje, saj je to velika prednost, ki je ponujena bralcem - knjige pridejo skoraj na dom. Direktorici Jasni Horvat, šoferju ter izposojevalcem, ki dnevno obiskujejo občino, je zaželel veliko lepih trenutkov, mirno vožnjo in jim izrazil zahvalo ter čestitke ob prenovi. Vse občanke in

občane pa prisrčno vabi, da potujočo knjižnico kar največkrat obiskujejo.

Direktorica Jasna Horvat je povedala, da se soboška knjižnica veseli obnovljenega bibliobusa. Povedala je: »Bibliobus smo prevzeli 30. septembra. Na promocijsko vožnjo po vseh 12 občinah smo se odpravili 2. oktobra. Svoje poslanstvo pa bo po ustaljenem urniku nadaljeval od 6. oktobra, vsaka dva tedna na 82 izposojevališčih in petih krajih v Porabju. Soboška potujoča knjižnica oskrbuje z gradivom prebivalstvo vseh starosti in poklicev, narodnosti in etničnih skupin, in to predvsem v krajih in na območjih, ki so oddaljeni od mesta osrednje knjižnice in ki nimajo svojih krajevnih izposojevališč ali pa bogato založenih šolskih knjižnic. Bibliobus ima svoja izposojevališča v najmanjših krajih in zaselkih po Goričkem in Ravenskem ter delu Dolinskega na obljudenih križiščih, ob vaških in gasilskih domovih, ob zbiralnicah mleka itd., v večjih krajih, ob vrtcih in osnovnih šolah ter pri domovih

PROMOCIJSKA DARILA 2015

TILIA
www.tilia-print.com

print

KOLEDARJI • MAJICE • VŽIGALNIKI • KEMIČNI SVINČNIKI ...

NUDIMO VAM TUDI TISK IN VEZENJE NA VSE ARTIKLE

TILIA PRINT | Roman Klemenčič s.p. | Štefana Kovača 3, 9231 Beltinci | M: 041 515 976 | www.tilia-print.com

Župan dr. Matej Gomboši in direktorica PiŠK Jasna Horvat pred prenovljenim bibliobusom

za ostarele. Bibliobus pa je tudi prvi v Sloveniji, ki je prestopil državno mejo in začel leta 2000 obiskovati Slovence v Porabju; s svojim poslanstvom pomaga pri ohranjanju slovenstva v Porabju. Ima pet postajališč in sicer v krajih : Gornji Senik, Doljni Senik, Sakalovci, Števanovci in Monošter. V letu 2013 so si člani izposodili 42.108 enot knjižničnega gradiva, obiskalo ga je 15.607 ljudi, vpisanih članov pa je 2118. Želja po novem bibliobusa je bila že nekaj časa prisotna. Obstoječi bibliobus je bil nabavljen leta 2000 in so ga že začela »najedati« leta. Izdelan je na avtobusnem podvozju Mercedes-Benz, nadgradnjo pa so opravili pri AS Domžale. Temeljit pregled je sicer pokazal, da je kljub starosti 14 let še vedno dobro ohranjen in ima malo prevoženih kilometrov, zato smo se odločili samo za obnovo. S tem smo mu zagotovili še najmanj 10 let vožnje. Nakup novega bibliobusa pa smo zaenkrat prestavili na boljše čase in boljše ekonomsko situacijo. Knjižnica je v letošnjem letu uspela na razpisu Ministrstva za kulturo in pridobila potrebna sredstva za obnovo bibliobusa. Razliko je zagotovilo 11 občin (Beltinci, Moravske Toplice, Puconci, Tišina, Cankova, Rogašovci, Kuzma, Grad, Gornji Petrovci, Šalovci, Hodoš), MO M. Sobota pa je financirala

poslikavo bibliobusa. Za izvajalca je bil na javnem razpisu izbran Peter Božič s.p. iz Novega mesta. Obnova vozila je obsegala:

- zamenjavo stranskih pločevin pod spodnjo okrasno letvijo in zadnjega odbijača; izdelavo cevne in podpoden antikorozijske zaščite; barvanje vseh zamenjanih delov vozila, ličenje, poliranje, voskanje; predelava strehe; izvedba instalacij; zamenjava elektro agregata; montaža samodejne gasilne ampule,
- predelavo notranjosti vozila (zamenjava klimatskih naprav; izdelava in montaža dodatnih polic za knjižno in neknjižno gradivo, odstranitev straniščne kabine),
- IKT opremo za izvajanje izposoje gradiva in drugih storitev.

Zunanjo podobo bibliobusa je ustvaril "street art" umetnik Gregor Purgaj. Navdušeni smo bili nad poslikavo transformatorja, ki se nahaja med knjižnico in galerijo, in ker je bibliobus parkiran v neposredni bližini le – tega, zraven knjižnice, je Gregor zgodbo prenesel še na naš bibliobus. Z montažo dodatnih polic smo pridobili še nekaj prostora za knjige, s 5000 enot knjižničnega gradiva se je tako povečalo še za nekaj sto enot. Bibliobus je opremljen s sodobno računalniško opremo in je prvi bibliobus v Sloveniji,

ki ima online izposajo gradiva preko mobilnega omrežja.

Obnova bibliobusa je stala 44.566 evrov. Ministrstvo za kulturo je prispevalo 27.976 evrov, razliko 16.590 evrov pa 12 občin. Potujoča knjižnica PIŠK opravlja izredno delo na področju knjige, drugega knjižničnega gradiva, posredovanja informacij ter knjižne in knjižnične vzgoje. Napredek je viden na vseh področjih, razen pri nabavi gradiva, zaradi manjšega dotoka denarja v knjižnico za nakup gradiva (zmanjšanje sredstev s strani Ministrstva za kulturo in nekaterih občin).

Bibliobusu – potujoči knjižnici želimo varno vožnjo. Hvala vsem, ki so pripomogli k temu, da je branje sedaj še bolj dostopno, kot je bilo nekoč!"

Za konec naj velja lepa misel priznanega pisatelja in motivacijskega terapevta Lewisa Timberlakea: »Ko se znajdete v težavah, z branjem pozitivnih, spodbudnih besed črpate moč in dobivate pogum za naprej!«

Lilijana BEŽAN

Nekaj statističnih podatkov za leto 2013:

občina	PREBIV.	člani knjižnica	člani BIBLIOBUSA	% člani bibliobusa	člani skupaj	% včlanjenosti prebival.	obisk knjižnica	obisk bibliobusa	% obisk bibliobusa	obisk skupaj	Izpos. enote
BELTINCI	8.335	1.106	232	12,92	1.338	16,05	16.132	1.943	16,30	18.075	52.377

URNIK BIBLIOBUSA V OBČINI BELTINCI za leto 2014!

KS	VSTOPNO MESTO	DATUM	URA
GANČANI	pri vrtcu Gančani	8.09. in 22.09. 06.10. in 20.10. 03.11. in 17.11. 01.12. in 15.12.	10.00 do 10.40 ure
LIPOVCI	pri vrtcu Lipovci	8.09. in 22.09. 06.10. in 20.10. 03.11. in 17.11. 01.12. in 15.12.	10.50 do 11.20 ure
BRATONCI	pri trgovini	8.09. in 22.09. 06.10. in 20.10. 03.11. in 17.11. 01.12. in 15.12.	13.10 do 13.50 ure
BELTINCI	pri Domu Janka Škrabana	8.09. in 22.09. 06.10. in 20.10. 03.11. in 17.11. 01.12. in 15.12.	14.00 do 14.50 ure
BELTINCI	pri občini	8.09. in 22.09. 06.10. in 20.10. 03.11. in 17.11. 01.12. in 15.12.	15.00 do 16.30 ure.
BELTINCI	pri OŠ	09.09. in 23.09. 07.10. in 21.10. 04.11. in 18.11. 02.12. in 16.12.	07.15 do 7.50 ure
MELINCI	pri vrtcu Melinci	09.09. in 23.09. 07.10. in 21.10. 04.11. in 18.11. 02.12. in 16.12.	08.10 do 08.40 ure
BELTINCI	pri vrtcu Beltinci	09.09. in 23.09. 07.10. in 21.10. 04.11. in 18.11. 02.12. in 16.12.	08.50 do 09.30 ure
IŽAKOVCI	pri vrtcu Ižakovci	09.09. in 23.09. 07.10. in 21.10. 04.11. in 18.11. 02.12. in 16.12.	09.40 do 10.10 ure
DOKLEŽOVJE	pri osnovni šoli	09.09. in 23.09. 07.10. in 21.10. 04.11. in 18.11. 02.12. in 16.12.	10.20 do 11.00 ure

GSM Bibliobusa: 041/382-895

Izvajamo:

UREDITEV MEJ ■ **DELITEV PARCEL** ■ **IZRAVNAVA MEJ** ■ **VRIS OBJEKTOV**
GEODETSKI NAČRTI ■ **ZAKOLIČBE** ■ **OSTALO**

- Naslov: Kocljeva ulica 1A, 9000 Murska Sobota ■ Email: info@geodezis.si ■
- Telefon: 02 546 28 38 ■ Mobitel: 040 124 473 ■

V evropskem tednu mobilnosti občina Beltinci obeležila dan brez avtomobila ter uradnemu namenu predala novo kolesarsko stezo Beltinci-Melinci in obnovljeni most čez potok Dobel

Dan brez avtomobila že vrsto let poteka v organizaciji Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Beltinci

Občina Beltinci je ob evropskem tednu mobilnosti obeležila DAN BREZ AVTOMOBILA, saj s tem skrbi za ozaveščenost otrok in mladine, da je potrebno vsak dan skrbeti za zdrav način življenja, upoštevani prometne predpise in se čim več rekreirati.

Rekonstrukcije lokalnih cest in ureditev kolesarskih poti in stez, ki povezujejo vse vasi Občine Beltinci, so v zadnjem času ena od prioriteten aktivnosti občine, kot tudi iskanje in pridobivanje ustreznih sredstev sofinanciranja iz evropskih skladov in EU za tovrstne namene. Tako smo v četrtek, 18. septembra 2014, uradnemu namenu predali novo kolesarsko stezo Beltinci-Melinci, kjer je župan dr. Mateja Gomboši s simbolnim prerezom traku na novem obnovljenem mostu čez potok Dobel sprejel več kot 60 kolesarjev – učencev petih razredov OŠ Beltinci s spremljevalci, da so jo lahko v okviru evropskega tedna mobilnosti tudi prekosarili. Osnovnošolci so izrazili veliko navdušenje nad novo pridobitvijo, župan pa je mladim povedal, da je kolesarjenje eno od najlepših in najboljših načinov rekreacije, saj se na kolesu človek

nadiha svežega zraka, nemoteno uživa v lepi naravi, posledično pa poskrbi za krepitev fizičnega in duševnega zdravja. Mladi kolesarji so povedali, da radi sedejo na kolo. Za nadaljnjo spodbudo je vsak od njih prejel od občine tudi odsevni trak.

Skupaj z županom so se potem popeljali po stezi do naselja Melinci in se kasneje pridružili ostalim obiskovalcem in udeležencem prireditve DAN BREZ AVTOMOBILA, ki se je odvijala na parkirišču pred blagovnico Ravenka v Beltincih. Tovrstna prireditev je v Občini Beltinci že tradicionalna. Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Beltinci jo skupaj s Policijo Murska Sobota prireja že nekaj let, saj tako spodbujamo otroke in mlade k prizadevanju za človeku bolj prijazne načine mobilnosti. Prav tako pa je tega dne priložnost za vse, da se družijo in preizkusijo v spretnostnih vožnjah na kolesarskem poligonu, da osvežijo svoje znanje o pravilnem vedenju, vstopu in izstopu iz avtobusa. Otroci iz Vrtca Beltinci in učenci OŠ Beltinci, POŠ Dokležovje in POŠ Melinci so tega nadvse sončnega četrtkovega dopoldneva uživali tudi ob prisotnosti

maskote policista Leona in maskote Zavarovalnice Triglav Kuža pazi. Predstavniki Nacionalnega inštituta za javno zdravje iz Murske Sobote so spodbujali zdrav način življenja z merjenjem krvnega tlaka, svetovanjem za starejše, demonstriranjem nordijske hoje. Kako pomembno je nošenje zaščitne čelade, je bilo tega dne še posebej izpostavljeno. Učenci 2. in 3. razredov so izvedli pohod po parku, malčki iz vrtca in učenci do četrtega razreda osnovne šole pa so s kredami risali po asfaltu na temo »varne poti v našivasi«. Predstavitev svojih dejavnosti na prireditvi so na stojnicah predstavili mimoidečim in udeležencem prireditve člani Kolesarskega kluba Tim Mlin Beltinci, ki so bili še posebej zanimivi s svojim kolesom »za tri«. Društvo za kolesarstvo in umetnost Beltinci je predstavilo svoje nedavno potovanje s kolesi v Barcelono in Pariz. Otrokom in učencem, ki so dosegli na vožnji po poligonu najboljše rezultate, so bile podeljene lepe nagrade. Na prireditvi so bili tudi predstavniki društva »Dimek« Beltinci, ki so s svojimi starimi kolesi popestrili dogajanje. Članice Turističnega društva Beltinci so pripravile odlično langaš, ki so se ga razveselili predvsem najmlajši. Na voljo so bila tudi jabolka, kruh z zaseko in zelenjavno-mesna enolončnica, ki so jo pripravili odlični kuharji in kuharice OŠ Beltinci.

Tako lahko zaključimo, da je dan brez avtomobila v Občini Beltinci letos zopet izpolnil vsa pričakovanja in je po zaslugi vseh, ki so pripravljali omenjeno prireditev, odlično uspel.

Vsem sodelujočim in organizatorjem naj velja iskrena hvala za požrtvovalno delo. Vidimo se zopet prihodnje leto.

»Da bi naše ulice in cestišča bila vedno prijazna in varna za naše otroke – skupaj se potrudimo za to!«

Lilijana BEŽAN

**SKUPNA OBČINSKA UPRAVA
MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT OBČIN**

Beltinci, Črenšovci, Odranci,
Turnišče in Velika Polana
Mladinska ulica 2, 9231 Beltinci

Tel: (02) 541-35-64;

Fax: (02) 541-35-70;

E-mail:

medobcinski.inspektorat@beltinci.si

OBVESTILO

Zaradi pogostih zahtev občanov do Medobčinskega inšpektorata, po ukrepanju zaradi potepanja psov po javnih površinah, Vas obveščamo, da 11. člen

Zakona o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 38/2013) določa,

da mora skrbnik psa na javnem mestu **zagotoviti fizično varstvo psa** tako, da je **pes na povodcu**.

Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona opravljajo uradni veterinarji in tudi policija.

Hkrati vas tudi opozarjamo, da 17. člen Odloka o urejanju javnih in drugih površin v Občini Beltinci (Uradni list RS, št. 32/97) določa, da v primeru onesnaženja teh površin s pasjimi iztrebki morajo lastniki psov le-te takoj očistiti.

Svetujemo Vam, da s sabo imate vrečko, s katero iztrebke pobere, in jo nato odvržete v zabojnik za mešane komunalne odpadke (črni zabojnik).

»Lastniki domačih živali, zavedajmo se naših dolžnosti in poskrbimo za varnost naših sokrajanov ter pobesimo oziroma očistimo iztrebke iz javnih površin.«

*Medobčinska inšpektorica
Alenka Maroša l.r.*

**SKUPNA OBČINSKA UPRAVA
MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT OBČIN**

Beltinci, Črenšovci, Odranci, Turnišče in Velika Polana

Mladinska ulica 2, 9231 Beltinci

Tel: (02) 541-35-64;

Fax: (02) 541-35-70;

E-mail:

medobcinski.inspektorat@beltinci.si

**OPOZORILO –
ONESNAŽENJE CEST**

Pri jesenskem spravilu pridelkov in jesenski obdelavi tal smo pogosto priča onesnaženju cest, kolesarskih poti in drugih javnih površin. Praktično ni primera, da ne bi s traktorjem, prikolicami in drugimi delovnimi stroji na cesto nanесли vsaj nekaj blata. Predvsem v letošnjem letu, ko so nas presenetile ogromne padavine, ki so razmočile veliko njiv.

Tako onesnažena cesta pa predstavlja nevarnost za druge udeležence v prometu, še posebej če je nanešena zemlja mokra, blatna, oziroma če pade dež ali rosa.

Onesnaženje cest obravnava **Zakon o cestah** (109/10 – Zces-1, 48/12 – Zces -1A), in sicer v 5. členu, ki določa prepovedi ogrožanja varne uporabe javne ceste. Ta člen omenjenega zakona določa, da je na cestišču javne ceste prepovedano razsipati sipek material, **nanašati blato** ali kako drugače onesnaževati. Preden se posameznik vključi v promet na javni cesti s kolovozne poti, nekategorizirane ceste,

individualnega priključka, območja izvajanja del ali druge zemljiške površine, **mora** voznik odstraniti z vozila zemljo ali blato, ki bi lahko onesnažilo cesto.

5. člen Zakona o cestah (109/10 – Zces-1, 48/12 – Zces -1A) določa tudi, da je prepovedano orati na razdalji manj kot 4 m od roba cestnega sveta v pravokotni smeri na cesto ali na razdalji manj kot 1 m od roba cestnega sveta vzporedno s cesto.

Z globo **1000 eurov** se kaznuje za prekršek posameznik, z globo **4000 eurov** se za prekršek kaznuje pravna oseba in z globo **1000 eurov** se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki ravna v nasprotju z določili tega člena Zakona o cestah.

Zato zaradi varnosti v prometu opozarjamo vse, ki se ukvarjajo z obdelavo kmetijskih in drugih površin, da:

- varujejo poljske in druge javne poti, občestne jarke ter pripadajoči cestni svet tako, da ostanejo nepoškodovani,
- nalagajo repromaterial, pridelke in druge materiale tako, da se ti pri prevozu ne stresajo po poljskih poteh in drugih javnih površinah,
- očistijo vozila in kmetijsko mehanizacijo pred odhodom na poti in ceste,
- očistijo asfaltne površine ter poljske in druge poti ob priliki onesnaženja
- obračajo kmetijsko mehanizacijo na njivi in ne na cesti.

Če povzročitelj onesnaženja javne površine ne očisti, stori to, po naročilu inšpektorja, pooblaščen izvajalec **na stroške povzročitelja**.

Medobčinska inšpektorica
Alenka Maroša l.r.

BIBINE PRAVLJIČNE URICE

IGRALNE URICE S KNJIGO ZA NAJMLAJŠE,
ki ne obiskujejo vrtca, tudi letos potekajo **vsako drugo sredo**, ob 8.30, v telovadnici vrtca »BIBE« BELTINCI
(Jugovo 33, Beltinci). Otroci naj s seboj prinesejo copate.

SREČANJA 2014/15:

22. oktober 2014

5. november 2014 in 19. november 2014

3. december 2014 in 17. december 2014

7. januar 2015 in 21. januar 2015

4. februar 2015 in 18. februar 2015

4. marec 2015 in 18. marec 2015

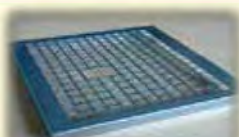
1. april 2015 in 15. april 2015

13. maj 2015 in 27. maj 2015

Pridite, pravljčarka Ksenija in pravljice vas pričakujejo!

aluvar
proizvodnja kovinskih izdelkov d.o.o.

Gančani 122/a, 9231 Beltinci
T: 00386 (0)2 542 22 96
F: 00386 (0)2 542 22 97
m: 00386 (0)31 509 909
e: info@aluvar.si / www.aluvar.si

- Izdelava in montaža vseh vrst notranjih in zunanjih ograj
- Izdelava vhodnih dvoriščnih vrat
- Projektiranje in izdelava nadstreškov (terase, carport..)
- Izdelava pomožnih in industrijskih podestov
- Izdelava kovinskih izdelkov po naročilu (Alu/inoks/železo)

Svetovanje – projektiranje – izdelava – montaža

**TD Bratonci & TD »Klopotec« Kapela
v soboto, 8. novembra 2014,
organizirata**

**32. TRADICIONALNI MARTINOV TEK, POHOD IN
KOLESARJENJE
NA RELACIJI
KAPELA - BRATONCI**

Dolžina proge : 21 km

START :

Preša TD »Klopotec« Kapela na Paričjaku

ČAS STARTA:

pohodniki

ob 8.00 uri in ob 9.30 uri v Vučji vasi

tekači

ob 9.30 uri

kolesarji

ob 10.30 uri

CILJ :

vaško-gasilski dom Bratonci

- Okrepčevalnica na progi v Vučji vasi (tudi start pohodnikov na 13 km)
- Priporočeni prostovoljni prispevek vsakega udeleženca je 8 eur za odrasle, 6 eur za dijake in študente
- Vsak udeleženec mora na poti upoštevati cestno-prometne predpise in sodeluje na lastno odgovornost
- Organiziran bo prevoz izpred vaško-gasilskega doma v Bratoncih:
ob 7.15 za pohodnike
ob 8.20 za tekače in za pohodnike iz Vučje vasi
- Prevoz z avtobusom nazaj na Kapelski vrh: ob 14.00 uri
- Za tekače je možnost tuširanja v slačilnicah NK Bratonci
- Po prihodu na cilj bo pogostitev in družabno srečanje v vaško-gasilskem domu

Informacije: TD Bratonci, tel.: 02/54-21-215 ali GMS:041-922-648

PRIDRUŽITE SE NAM!

Da bi se lahko udeležili pohoda tudi manj pripravljeni, vam ponujamo skrajšano progo
Vučja vas - Bratonci.

Vabilo na kulturne dogodke in prireditve v občini Beltinci v novembru in decembru 2014

V Zavodu za turizem in kulturo Beltinci smo pripravili program kulturnih dogodkov in prireditev, ki jih bomo različni organizatorji v Občini Beltinci izvajali do konca letošnjega leta.

Z dogodki vam želimo ponuditi čim več kulturnih užitkov, obilo smeha, druženja in zabave.

Prisrčno vabljeni!

DATUM IN ČAS	LOKACIJA	DOGODEK
Sobota, 08.11.2014 ob 9.30	Beltinci, park pred gradom	ODPRTJE 7. LOVA S SOKOLI V POMURJU - predstavitev ptic ujed - kulturni in zabavni program ZTK Beltinci
Sobota, 08.11.2014 ob 08.00	Kapela - Bratonci	32. TRADICIONALNI MARTINOV TEK, POHOD IN KOLESARJENJE TD Bratonci
Sobota, 08.11.2014 ob 15.00	Ižakovci, Otok ljubezni	MARTINOVANJE NA OTOKU LJUBEZNI TD Bujraš Ižakovci
Sobota, 08.11.2014 ob 16.00	Melinci, vaško kulturni dom	MARTINOVANJE V MELINCIH TD Brod Melinci z društvi v vasi
Torek, 11.11.2014 ob 10.00	Beltinci, dvorišče Okrepčevalnice Zvezda	MARTINOVANJE V BELTINCIH Vinogradniško društvo Beltinci
Petek, 21.11.2014	Pomurska planinska pot	POHOD PO POMURSKI PLANINSKI POTI PD Matica
Petek, 21.11.2014 ob 18.00	Kulturni dom Beltinci	PRAZNOVANJE 10 - LETNICE ZTK BELTINCI Slovesna prireditev z zabavo in druženjem ZTK Beltinci
Sobota, 22.11.2014 ob 18.00	Kulturni dom Beltinci	40. POTOPIŠNI VEČER Tema: Sedemletna pot okoli sveta KK TIM MLIN
Sobota, 22.11.2014	vaški dom Dokležovje	DAN RUDOLFA MAISTRA Proslava DPM Dokležovje
Četrtek, 27.11.2014 ob 19.00	Kulturni dom Beltinci	KINO BELTINCI Vstopnina: 3,00 EUR ZTK Beltinci
Nedelja, 07.12.2014 ob 13.00	Ižakovci, Otok ljubezni	MIKLAVŽEVANJE NA OTOKU LJUBEZNI - prijave otrok: 10,00 EUR TD Bujraš Ižakovci
Nedelja, 07.12.2014	Murska Sobota- Krog, pri brodu	MIKLAVŽEV POHOD PD Matica
Petek, 12.12.2014 ob 18.00	Grad Beltinci, poročna dvorana	ODPRTJE LIKOVNE RAZSTAVE Franca Poredoša ZTK Beltinci
Sobota, 13.12. 2014 nedelja, 14. 12. 2014	Grad Beltinci	DRUŠTVENA RAZSTAVA MALIH ŽIVALI Društvo gojiteljev malih živali Beltinci
Nedelja 14.12.2014	Bratonci, kapela	PREDBOŽIČNI KONCERT MPZ KUD BRATONCI KUD Štefan Kuhar Bratonci

Četrtek 18.12.2014 ob 19.00	Kulturni dom Beltinci	KINO BELTINCI Vstopnina: 3,00 EUR ZTK Beltinci
Petek, 19.12.2014	Dokležovje, vaški dom	DAN SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI Proslava Društvo prijateljev mladine Dokležovje
Nedelja, 21.12.2014 ob 17.00	Kulturni dom Beltinci	OSREDNJA OBČINSKA PROSLAVA OB DNEVU SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI Občina Beltinci
Sreda, 24.12.2014 ob 23.15	Bratonci - Beltinci	POHOD Z BAKLAMI K POLNOČNICI Kapela v Bratoncih - Cerkev sv. Ladislava v Beltincih TD Bratonci
Sreda, 24.12.2014	Gančani, kapela	BOŽIČNI KONCERT KS Gančani
Sreda, 24.12.2014 ob 17.00	Lipa, <i>cimprana hiša</i>	BLAGOSLOVITEV JASLIC KD Lipa
Četrtek, 25.12.2014	Lipovci, kapela	BOŽIČNI VEČER IN OBDARITEV NOVOROJENCEV V VASI KS Lipovci
Sobota, 27.12.2014	Lipa, vaški dom	BOŽIČNO NOVOLETNI KONCERT Kulturno društvo Lipa
Sreda, 31.12.2014 ob 22.00	grajsko dvorišče v Beltincih	SILVESTROVANJE NA PROSTEM - pod šotorom z živo glasbo in pijačo Občina Beltinci in ZTK Beltinci

Informacije in prodaja vstopnic

Zavod za turizem in kulturo Beltinci, Mladinska 2, 9231 Beltinci, telefon 02 541 35 80,
GSM: 040 835 017, **blagajna 02 541 35 82**, e-pošta: beltinci.info@siol.net, www.beltinci.net:

- vsak delavnik od 8. do 15. ure
- uro pred predstavo

Organizatorji si pridržujejo pravico do sprememb v programu.

-Dajem vam pet minut časa, da plačate jedarico in pijačo; če ne
bam poklical policijo!
- Hik ..., mislite, da bodo oni plačali ?

Zahvala gasilkam, gasilcem in pripadnikom Civilne zaščite, ki so ob nedavnih poplavah v občini Beltinci ljudem v stiski priskočili na pomoč

Pomoč ljudem v stiski je plemenito dejanje, ki ostane v srcih tistega, ki jo prejme, pa tudi tistega, ki jo na pravi in lep način ponudi. To se je pokazalo ob nedavnih poplavah, ki so prizadele Občino Beltinci.

Župan dr. Matej Gomboši je 2. oktobra 2014 v grajski dvorani v Beltincih sprejel in se zahvalil gasilkam, gasilcem ter pripadnikom Civilne zaščite Občine Beltinci, ki so ob nedavnih poplavah v naši občini občankam in občanom nudili pomoč.

Sprejema so se udeležili tudi visoki gostje – poveljnik Civilne zaščite za Pomurje Martin Smodiš, regijski gasilski poveljnik za Pomurje Dušan Utroša, predsednik GZ Občine Beltinci Andrej Vöröš in poveljnik CZ Občine Beltinci Alojz Vinčec.

Gasilci so vedno tisti ljudje, ki v svoji vasi poznajo razmere, ljudi in jim nikoli ni žal časa, ki ga žrtvujejo pomoči potrebnim. S svojim čutom za sočloveka so tisti, ki jih odlikuje znanje in prenekatero izkušnje v situacijah, ko pride do elementarnih ali drugih naravnih nesreč. Hitro reagiranje in aktiviranje v situaciji, ki je ob nedavnih

poplavah zajela občino Beltinci, so se izkazali maksimalno, za kar jim je župan dr. Matej Gomboši čestital in se jim najiskrenejše zahvalil. Veliko ur požrtvovalnega dela za pomoč ljudem v stiski je bilo vložena v dnevi, ko je voda zalivala domove, poslopja in onemogočala promet. Vsi skupaj so dokazali, da ko je najbolj potrebno, znajo stopiti skupaj in pomagati. Mnogokrat se premalo zavedamo, koliko je vredna pomoč sočloveka v stiski.

*Občina Beltinci
občinska uprava*

Novi pločniki v Bratoncih z namenom zagotavljanja večje varnosti in urejenosti

Slavnostni podpis pogodbe

V naselju se bodo uredili pločniki ter meteorna kanalizacija v dolžini 330 metrov.

Občina Beltinci je s podpisom pogodbe s podjetjem GMW d.o.o., ki je bil izbran na javnem razpisu, pričela z izvajanjem projekta Izgradnja pločnika v naselju Bratonci I. faza. Dela, ki se bodo nemudoma pričela, bodo zaključena

predvidoma v sredini novembra 2014. V času izvajanja del bo deloma oviran promet na glavni cesti skozi naselje Bratonci, zato v občini vse udeležence v prometu prosijo za razumevanje.

V okviru investicije se bo zgradilo pločnike v vasi Bratonci od pokopališča do centra naselja v dolžini 330 metrov. Vzdolž ceste se bo v tej dolžini uredilo

odvodnjavanje meteornih voda z izvedbo meteorne kanalizacije.

Namen investicije je prispevati k čim boljši varnosti v cestnem prometu. Ocenjena vrednost del je 69.103,68 EUR z DDV. Na javnem razpisu je bil kot najugodnejši izvajalec za izvajalska dela izbran GMW d.o.o., Turjanci 26, 9252 Radenci.

Ob današnjem podpisu pogodbe z izvajalcem del je župan Občine Beltinci dr. Matej Gomboši povedal: »Z izgradnjo pločnikov želimo izboljšati prometno varnost in kvaliteto življenja v Občini Beltinci, predvsem za vaščane Bratoncev. Ob tem prosim občanke in občane, ki se dnevno vozijo po cesti skozi Bratonce, za potrpežljivost in razumevanje, saj je želja vseh, da se izboljša naša prometna infrastruktura in zagotovi ustrezna varnost. Skupaj z izvajalcem del se bomo potrudili, da se projekt izvede v najkrajšem možnem času in v zadovoljstvo vseh občanov in občanov«.

*Občina Beltinci
občinska uprava*

Prostovoljno gasilsko društvo Beltinci v nakup novega gasilskega vozila

Vozilo bo namenjeno gašenju in posredovanju v nesrečah.

Prostovoljno gasilsko društvo Beltinci je nabavilo novo gasilsko vozilo, namenjeno gašenju in posredovanju v nesrečah. Beltinski gasilci bodo tako lahko v prihodnje učinkoviteje izvajali svoje naloge, torej reševanje ljudi, materialnih dobrin in varovanje narave v vseh oblikah požarov, nesreč, naravnih nesreč in drugih oblik ogrožanja v Občini Beltinci. Na javnem razpisu je bil izbran ponudnik WEBO Maribor d.o.o., vrednost naročila pa je 243.998,78 evrov (z DDV).

*Občina Beltinci
občinska uprava*

*Predstavnik podjetja WEBO Maribor, dr. Matej Gomboši
in predsednik PGD Beltinci ob podpisu pogodbe*

Tehnološka posodobitev telovadnice OŠ Beltinci

Vrednost projekta je 75.000 evrov, od tega bo 31.000 evrov sofinancirala Fundacija za šport.

Župan Občine Beltinci dr. Matej Gomboši je svečano odprl vrata prenovljene male telovadnice Osnovne šole Beltinci, ki je bila v tehnološkem smislu nedotaknjena od njene izgradnje leta 1978. V telovadnici se je izdelal športni pod, akustični strop, obloge sten, plezalna stena, ogledala za ples in komplet didaktične opreme (blazine, koši, žoge,...). S projektom tehnološke posodobitve je bila občina uspešna na Fundaciji za šport, ki bo prispevala 31.000 evrov, vrednost celotnega projekta je 75.000 evrov. »Našim otrokom želimo ustvariti pogoje za kvalitetno spoznavanje s različnimi športi ter kvalitetno izvajanje športne vzgoje, našim starejšim pa uspešno opravljanje rekreacije«, je ob otvoritvi poudaril župan Občine Beltinci, dr. Matej Gomboši.

*Občina Beltinci
Lilijana Žižek*

V posodobljeni telovadnici bodo šolarji spoznavali različne vrste športov

Župan dr. Matej Gomboši sprejel doktorje znanosti ter ponudil roko za sodelovanje v skupnih projektih

Dr. Drago Jerebic iz Lipovec, sedaj živeč v Gotavljju, dr. Mojca Horvat iz Dokležovja, dr. Izidor Sabotin iz Beltincev in dr. Simon Ūlen iz Lipovec z županom dr. Matejem Gombošijem

»Vsak živi svojo osebno Legendo!«
(Paulo Coelho)

V soboto, 22. septembra 2014, je župan dr. Matej Gomboši sprejel doktorje znanosti iz Občine Beltinci.

V programu, ki smo ga pripravili za ta slovesen večer, so nastopili mladi glasbeniki Glasbene šole Beltinci: Gregor Pojbič in Alex Kovač na vibrafonu ter Sara Zver na klavirju pod umetniškim vodstvom Denisa Dimitriča in Sare Zver.

Našemu povabilu so se prijazno odzvali: Doktorica Mojca Horvat iz Dokležovja, ki je doktorirala na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Naslov njene doktorske disertacije: »Morfološka struktura in geolingvistična interpretacija rastlinskih pojmovanj v slovenskih narečjih«.

Doktor Simon Ūlen iz Lipovcev je doktoriral na Univerzi v Mariboru, Fakulteta za naravoslovje in matematiko. Naslov njegove doktorske disertacije: »Učinkovitost konceptualnega pouka fizike v srednji šoli«.

Doktor Izidor Sabotin iz Beltincev je doktoriral na Univerzi v Ljubljani, Fakulteta za strojništvo. Naslov njegove doktorske disertacije: »Razvoj mikrostrukturnega sistema za sintezo ionskih tekočin z vidika elektroerozijske obdelave«.

Doktor Drago Jerebic iz Lipovcev, sedaj živeč v Gotavljju, je doktoriral na Teološki fakulteti v Ljubljani s področja zakonske in družinske terapije. Naslov njegove doktorske disertacije: »Odnos mama in sin v povezavi s kasnejšo zasvojenostjo z alkoholom«.

Zaradi zadržanosti sta opravičila svojo odsotnost:

doktorica Mateja Cvetek (roj. Erjavec) iz Lipovcev, sedaj živeča v Bohinju, ki je doktorirala na Teološki fakulteti v Ljubljani. Naslov njene doktorske disertacije: »Čustveno procesiranje in spodbujanje razvoja čustvenega procesiranja v relacijski zakonski in družinski terapiji. V svojem predstavitvenem sporočilu,

ki smo ga prejeli po elektronski pošti, je zapisala – citiram: »Želim vam prijetno praznovanje, ostalim doktorjem znanosti veliko navdušenja pri nadaljnem znanstvenem, raziskovalnem in strokovnem delu, vam na občini pa še veliko dobrih zamisli in volje pri spodbujanju zdravega razvoja na vseh področjih. Vse dobro in prijeten dan, dr. Mateja Cvetek.«

in doktor Bojan Zadravec iz Lipe, ki je doktoriral na Dunaju. Na sprejem ju bomo povabili v prihodnjih dneh, ko uskladimo termin srečanja.

Župan je izrazil veliko zadovoljstvo ob tem, da imamo v občini toliko mladih ljudi, ki so svoje znanje izpopolnili, ga nadgradili in doktorirali vsak iz svojega področja. V Občini Beltinci se še kako zavedamo pomena znanja in akademskega dela naših občank in občanov, saj je to res eden od temeljnih in najpomembnejših stebrov ter gradnikov lepše in predvsem boljše prihodnosti naše občine, kot tudi celotne regije. Upamo in želimo, da bi se naši doktorji znanosti vedno radi vračali v svoje domače kraje. Želimo jim, da bodo vso pridobljeno znanje s pridom uporabili pri svojem znanstvenem in raziskovalnem delu in še veliko uspehov na vseh področjih njihovega življenja.

Na svečanosti so gostje predstavili vsebino svojih doktorskih disertacij, župan pa jim je v zahvalo za odziv in obisk podelil umetniške slike, ki naj jih vedno spominjajo na ta lep dogodek.

**Občinska uprava
Občine Beltinci**

Župan sprejel svetovnega prvaka v karateju

Župan dr. Matej Gomboši je dne 8. septembra 2014 na sedežu Občine Beltinci sprejel državnega prvaka v karateju, našega občana **Jožefa Bernjaka** iz Bratoncev.

Jožef Bernjak je svetovni prvak med veterani v kategoriji od 46 do 51 let postal letos maja v Braziliji, kjer je verodostojno zastopal barve svoje države in tudi naše občine. Gospod Bernjak tekmuje v klubu Karate klub Murska Sobota.

Občina Beltinci mu ob tem izjemnem, edinstvenem nazivu izreka iskrene čestitke in mu želi na njegovi nadaljnji športni poti še veliko uspehov.

Lilijana Bežan

Slovesen sprejem prvošolčkov na osnovni šoli Beltinci

Prvi šolski dan je za marsikaterega otroka nepozaben dan v življenju – prvič namreč prestopi prag svoje šole. Slavnostni sprejem na Osnovni šoli Beltinci je bil za otroke in njihove starše v šolski telovadnici, kjer je prisotne nagovoril tudi župan dr. Matej Gomboši. Zaželel jim je mirne in vesele dni, veliko znanja in modrosti, vse to pa naj s pridom uporabljajo v svojem življenju. Nikoli pa naj je pozabijo na igrivost in radoživost ter naj vedno z žarom v srcih odkrivajo nova in neznana področja učenosti.

Staršem je ob tem lepem dogodku čestital, šolskemu kolektivu pa je zaželel veliko mero strpnosti, moči in pozitivizma pri opravljanju tega pomembnega poslanstva.

Dragi otroci – naj vam bo v šoli lepo. Družite se, veselite se, pridobivajte si različna znanja, da boste nekoč zrasli v močne in samozavestne osebnosti.

Lilijana Bežan

Prvi šolski dan so otroci preživel skupaj s starši in učitelji

14. svetovni festival praženega krompirja

Ko zadiši po praženem krompirju, so nekje v bližini zagotovo tudi mojstri praženja iz naših krajev

Prvo soboto v septembru je že tradicionalno potekal **Svetovni festival praženega krompirja**, tokrat ob Tavčarjevem dvorcu na Visokem v Poljanski dolini.

Organizator prireditve je bilo Društvo za priznanje praženega krompirja kot samostojne jedi. Prav tako tradicionalno smo pražili krompir tudi predstavniki

iz Občine Beltinci. Krompir so pražile ekipe iz krajevnih skupnosti Bratonci, Lipa in Lipovci. Pri predstavitvi Občine Beltinci so sodelovali še Zavod za turizem in kulturo Beltinci, prekmurski pozvačin in glasbena skupina Veški dečki.

Po informacijah organizatorja se že dolgo časa na festivalu ni zbralo toliko

ljudi kot letos. Skupaj je sodelovalo 50 ekip, ene z večjimi, druge z malo manjšimi ponvami, ki so sprazile okoli 2,5 toni krompirja za pribl. 7.000 obiskovalcev. Poleg Slovencev so prišli še Nemci, Švedci, Rusi, Poljaki, Kitajci, Islandci, Madžari in Avstrijci.

Vreme nam sicer ni bilo naklonjeno, vendar pa pražilcev in številnih obiskovalcev to ni motilo.

Program festivala je bil standarden in tradicionalen. Še pred otvoritvijo nas je pozdravil sam Ivan Tavčar osebno, sledili so uradni govorniki, po zaigrani himni praženemu krompirju in fanfarah lesenih rogistov je topovski strel oznanil začetek pokušnje *praženega krompirja*. V nadaljnjem kulturnem programu, ki je potekal ves popoldan, smo obiskovalce povabili v našo občino in se predstavili tudi z zabavnim programom.

Z lepimi vtisi smo se v poznih večernih urah udeleženci iz Občine Beltinci s tremi avtobusi odpravili domov, zdaj pa se že veselimo naslednjega festivala, ki bo 5. septembra 2015 v Mokronogou.

Elica Horvat
direktorica ZTK Beltinci

Sejem Bonaca, 25. do 28. september

Na sejmu Bonaca ni bilo ravno bonace, saj smo ves dan aktivno predstavljali lepote naše občine

Zavod za turizem in kulturo Beltinci se je udeležil **sejma Bonaca**, ki je potekal v času od 25. do 28. septembra 2014

v **Marini Portorož**. Gre za osrednji dogodek za kamping in karavaning v JV delu Evrope, ki združuje še druge

panoge, kot so navtika, turizem, e-mobilnost..., s skupnim imenovalcem zeleno in eko.

Turistična ponudba je bila na sejmu predstavljena pod sloganoma *Slovenija brez meja* in *(Ne)znano zamejstvo*. V predstavitvi smo sodelovali nosilci čezmejnega sodelovanja iz t.i. skupnega slovenskega kulturnega, etničnega, gospodarskega in turističnega prostora. Zavod za turizem in kulturo Beltinci je bil na sejmu povabljen zaradi zgledega prizadevanja pri ohranjanju kulturne in naravne dediščine, za kar je v letu 2012 prejel tudi priznanje *Naša Slovenija*.

Elica Horvat
direktorica ZTK Beltinci

Festival ljubljanskega in slovenskega podeželja

V soboto, 4. oktobra 2014, je v središču Ljubljane ob Tromostovju (na Stritarjevi ulici) potekal **Festival ljubljanskega in slovenskega podeželja** v organizaciji Mestne občine Ljubljana in Društva za razvoj slovenskega podeželja.

Na festivalu je sodelovalo 27 razstavljalcev. V okviru predstavitve Lokalne akcijske skupine »Pri dobrih ljudeh« se je predstavil Zavod za turizem in kulturo Beltinci. Predstavitev Občine Beltinci je bila zanimiva in bogata s promocijskim materialom, kulinaricnimi specialitetami, izdelki iz slame ter s »prekmurskim pozvačinom«, ki je že tradicionalno vabil na obisk v našo občino. Številni obiskovalci prve tovrstne predstavitve podeželja v Ljubljani so v lepem sončnem vremenu z navdušenjem spoznavali ponudbo Občine Beltinci.

Elica Horvat
direktorica ZTK Beltinci

Pri dobrih ljudeh je vedno prijetno, še posebej pa, ko ponudijo kaj domačega

Tkalska delavnica – obogatitev ponudbe na Otoku ljubezni

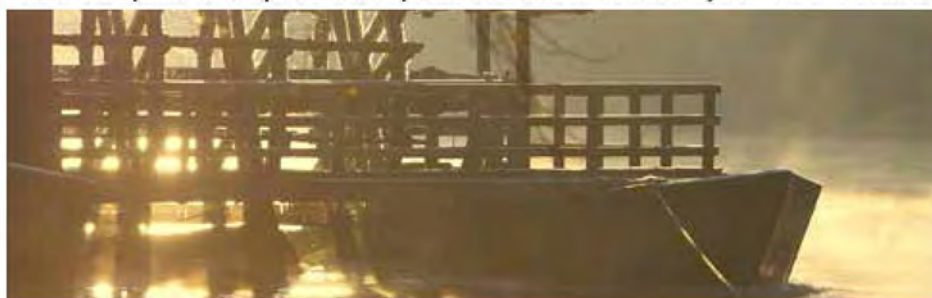
Zavod za turizem in kulturo Beltinci je v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Ižakovci, Društvom za kulturo in ljudsko izročilo Ižakovci in Turističnim društvom Bujraš Ižakovci v soboto, 9. avgusta, svečano odprl **Tkalsko delavnico** na Otoku ljubezni v Ižakovcih. Dogodek je potekal v sklopu programa prireditve 23. *Bujraških dnevov*. Ižakovske tkalke že vrsto let promovirajo občino s prikazom predelave lanu in tkanjem lanenega platna po vsej Sloveniji. Skrbijo, da ostaja nekoč pomembna ekonomska dejavnost ohranjena. Pri tem je v današnjem času v ospredju ohranjanje tradicije in kulturne dediščine.

Ponudbo na Otoku ljubezni smo tako dopolnili in obiskovalci lahko poleg mlinarstva, brodarstva in *bujraštva* spoznajo še pridelavo in predelavo lanu v novi leseni hišici s postavljenimi razstavo ali - po dogovoru - s prikazom tkanja na pokriti terasi.

Elica Horvat
direktorica ZTK Beltinci

Ižakovske poznavalke pridelave in predelave lanu so dobile svojo tkalsko delavnico

Obiskali smo Eko kmetijo Korenika

Na ekokmetiji Korenika smo spoznali, da je eko totalno kul

V četrtek, 9. 10. 2014, smo s tretješolci OŠ Beltinci obiskali EKO kmetijo Korenika v Šalovcih. Ob samem prihodu so nas prijetno sprejeli zaposleni na kmetiji in nam predstavili svoje poslanstvo. Učenci so bili razdeljeni v pet skupin in v različnih delavnicah izvedeli marsikaj zanimivega o delu na kmetiji. Videli so krave, konje, mlade mucke, prašičke in ovce. Konje so lahko tudi pobožali in se naučili vse o njihovi vpregi. Preizkusili so se v prepoznavanju različnih zelišč, se poučili o različnih travniških rastlinah, se pomerili v pripravi praženih jabolčk z medom in meliso in izdelovali zvezdice iz slame. Privoščili pa smo si tudi okusen eko prigrizek iz samih naravnih sestavin in se okrepcali z naravnimi domačimi sokovi. Toplo jesensko sonce, ki nas je spremljalo na ta dan, nas je vodilo nazaj v šolo, kamor smo se vrnili bogatejši za obilico novih vtisov in doživetij.

Matej Žalig

Obisk pravljicarke

Pravljicarica Slavka Kristan nas je popeljala v čudoviti svet domišljije

V Murski Soboti so se na srečanju slovenskih mladinskih pisateljev »OKO BESEDE« zbrali pisatelji, ki pišejo za mlade. Ob tej priložnosti ustvarjalci radi pridejo med svoje bralce. Tako se nam je v petek, 10. 10. 2014, na podružnični šoli v Dokležovju pridružila pravljicarica Slavka Kristan. Po kratki predstavitvi in kulturnem programu otrok nam je pisateljica predstavila nekaj svojih najljubših pravljic. Otroci so se zelo živeli v doživetvo pripovedovanje in interpretacijo dela, ki nam ga je predstavila. Obisk pisateljice je bil za nas edinstven dogodek.

Bojan Vereš

Teden otroka

Letošnji teden otroka je imel slogan *Za razigrano in ustvarjalno otroštvo*. Tudi naši učenci so bili aktivni na raznih področjih, tako kulturnem, športnem ali tehničnem. Izvedli smo kulturni in športni dan, obiskala nas je pravljicarica iz Novega mesta, Slavka Kristan. Pripovedovala nam je zanimive

in poučne pravljice tujih avtorjev. Učenci so jo poslušali z odprtimi usti, tako doživeto je pripovedovala. Ura je kar prehitro minila.

S krajevnega DPM je k nam na obisk prišla tudi bivša učiteljica Marija Zver. Tako smo skupaj z otroci vrtca

Dokležovje prisostvovali posebni uri. Otrokom je predstavila pravljico Plavček, ki jo je napisala Vesna Radovanovič. Ob motivacijskih jesenskih pesmicah in pravljici smo se potopili v svet naravne in kulturne dediščine kraja in naše občine. Ob sproščnem prepletanju petja,

pripovedovanja in ogledovanja je medpredmetna ura, ki je združevala slovenščino, glasbeno umetnost, naravoslovje, družbo in spoznavanje okolja, hitro minila, otroke pa ob podarjeni zloženki spodbudila, da bodo s svojimi starši nadaljevali raziskovanje bližnje in daljne okolice ter zbirali nalepke posameznih krajev.

Take medpredmetne učne ure so za učence pestre, zanimive in poučne, predvsem pa življenjske. Učitelji jih izvajamo pri vsakodnevem poučevanju. Povezujemo učno snov z življenjskimi izkušnjami. Učencev ne učimo samo golih dejstev, zakonitosti, pravil, ampak jih pripravljamo na življenje. V naši majhni in dobro opremljeni šoli je pouk ustvarjalen.

Na obisk je v družbi beltinske maskote žabca Plavčka prišla tudi Marija Zver iz DPM

Učenci zato radi obiskujejo šolo, se pri pouku dobro počutijo, saj so deležni vse pozornosti učiteljev in ostalih delavcev šole. Tako so naši učenci

deležni pozornosti čez celo leto in ne samo v tednu otroka.

Metka Behek

Sprejem prvošolčkov v šolsko skupnost

V sredo, 8. 10. 2014, smo slavnostno sprejeli v šolsko skupnost novo generacijo prvošolčkov na matični in podružnični šoli. Z radovedno iskrico v očeh so naši prvošolci zrli v njihove vzornike iz devetega razreda in z veseljem obljubili, da se bodo pridno učili in marljivo skrbeli za pridobivanje znanja in mnogih drugih pozitivnih veščin in vrednot. Dokazali so, koliko novega so se v minulem mesecu in pol v šoli že naučili, ter pogumno zapeli in recitali. Verjamem, da bodo z našo pomočjo uspešno zakorakali novim zmagam naproti.

**Mentorica ŠUS
Vanja Mladenović**

V naši majhni, a prijazni šoli smo medse slavnostno sprejeli naše prvošolčke

Izlet z dedki in babicami

V sredo, 15.10. 2014, smo se zaposleni in otroci iz vrtca »Sodček« Gančani skupaj z dedki in babicami z avtobusom odpravili na izlet v Malo Polano, kjer so nam člani razvojne zadruga »Pomelaj« predstavili staro obrt pletenja cekarjev in izdelavo drugih zanimivih izdelkov iz ličja. Otroci so ob pomoči dedkov in babic izdelali ptičke in rože iz ličja, obenem pa smo poskusili različne domače marmelade in okusno suho pecivo. Bilo je zelo zanimivo in zabavno.

Danijela Slavic

Izdelovanje rož in ptičkov iz ličja

Teden otroka v vrtcu »BIBE« Beltinci

Kupujemo na tržnici, polni dobrot

» Za razigrano in ustvarjalno otroštvo« je bilo geslo letošnjega tedna otroka, ki se je odvijal tudi v našem vrtcu. Bilo je ustvarjalno, zanimivo in pestro. Vsak dan je bil nekaj posebnega in drugačnega.

Ponedeljek je bil dan za otroški kino s slastnimi kokicami. Sliko velikanko so otroci ustvarjali v torek. V sredo popoldne smo v vrtec povabili babice in dedke, s katerimi smo se igrali in izdelovali različne izdelke iz krep

papirja, koruzinja in cunj, vse v okviru prioritete naloge »Kak je in da fajn bilou«. Dedki in babice so bili zelo ustvarjalni in inovativni. Ob koncu druženja smo jih tudi pogostili z odlično kukurčno pogačo naših kuharic in langašem, ki so ga pripravile članice Turističnega društva Beltinci. V četrtek smo na igrišču plesali s Simono, ki nam je pokazala nekaj plesnih gibov. Petek je bil dan za tržnico. Otroci so si izdelali denarnice in denar, od doma pa so prinesli različno jesensko sadje, ki so ga potem lahko kupili na tržnici in se z njim tudi posladkali.

Ob tej priložnosti smo pripravili tudi razstavo otroških del iz vseh enot vrta v TC Spar v Beltincih, ki je bila na ogled vsem, ki ste zavili tja in ste si jo ogledali.

*Vrtec Beltinci,
enota BIBE Beltinci
Gordana Sobočan*

Spoznavamo in ohranjamo tradicijo

Tekmovanje v luščenju koruze

Ob tradicionalni prireditvi turističnega društva »Sodar« Gančani »TRGANJE IN LÚJPANJE KUKORCE PO INDAŠNJE« smo vzgojiteljice Vrta Beltinci, enota

»Sodček« Gančani, za otroke in starše pripravile delavnice, kjer so si otroci iz ličja, koruze, koruznih storžev in papirnatih krogov izdelali sončnice,

okrasili škatlice ter ustvarili še druge zanimive izdelke iz naravnega materiala. Izdelke smo razstavili na panoju ob vhodu v vrtec Gančani.

Po končanih delavnicah so lahko otroci tekmovali še v štafetnih igrah, kjer so se pomerili v luščenju koruze, polnjenju koruze z žličko v lončke, nošenju in presipavanju koruze v večje posode ter prevažanju koruznih storžev s samokolnico. Ob koncu tekmovanja oz. prireditve smo bili vsi zmagovalci, kajti deležni smo bili delčka naše kulturne dediščine, ki som si jo zaposleni v Vrta Beltinci v šolskem letu 2014/15 zadali kot prednostno nalogo.

Danijela Slavic

Na kmetiji je lepo

Otroci in vzgojiteljice vrtca Melinci smo se z avtobusom odpeljali na Srednjo Bistrico k Viktorjevima babici in dedku. Spremljalo nas je prečudovito vreme in tako je bilo razpoloženje še prijetnejše. Prišli smo do hiše, kjer so nas z nasmeškom na obrazu sprejeli Viktor, Viktorjeva mama, babica in dedek. Vse nas je zanimalo, kaj bomo na kmetiji počeli in kaj vse bomo videli. Po dobrodošlici smo se najprej sprehodili po zeliščnem vrtu. Babica nas je seznanila z različnimi zelišči, skupaj smo jih tudi nabrali in skuhalih čaj. Dedek in babica sta nam prikazala ličkanje koruze, nato smo se ga lotili še sami. Eni smo bili bolj spretni, drugi nekoliko manj, vsem pa je bilo v veliko veselje in zabavo. Večino koruze smo spravili v koruznjak, nekaj pa smo je zluščili in nahranili živali, ki so nas pozdravljale s svojim oglašanjem. To so bile: race, gosi, kokoš, petelin in pure. Ko smo opravili prvo delo, je sledila malica. Pogostili so nas s čisto pravo »zlejvanko«, ki je dišala iz hiše, po celem dvorišču, že ko smo prišli z avtobusa. Zraven smo pili čaj, ki smo si ga skuhalih z babičino pomočjo. Otroci so bili nad njim navdušeni, še posebej zato, ker so sodelovali pri pripravi. Po malici smo se lotili naslednjega dela – čiščenja buč. Tudi tukaj so otroci z veseljem sodelovali, vzdušje je bilo veselo in razigrano, smeha pa kar ni manjkalo. Po opravljenem delu smo z bučami nahranili pujsce. Otroci so z velikim zanimanjem spraševali in čakali na naslednje

Spravljanje koruze v koruznjak zna biti zelo zabavno

opravljanje dela. Luščili smo fižol. Prav pri tem opravilu so se otroci najbolj zabavali. Fižol je bil različnih barv: rdeč, vijoličen in bel, različen tudi po velikosti. Veliko veselje jih je bilo opazovati. Babica in dedek sta nam pokazala tudi kmetijske pripomočke in povedala, kako so včasih delali z njimi. Na kmetiji smo torej spoznali različne običaje, kot je ličkanje in luščenje koruze, čiščenje buč in luščenje fižola. Opazovali smo različne živali in jih primerjali med seboj. Spoznali smo jesenske pridelke in semena. Z obiskom kmetije smo otrokom želeli približati našo prioriteto nalogo »Kak je in da fajn bilou«.

Na koncu opravljenega dela so nas zopet pogostili in to tako, kot se spodobi za čisto »prave delavce«. Ura je prehitro minila in prišel je čas za slovo. Polni vtisov, prekrasnih doživetij in novih spoznanj smo se vrnili v vrtec. Dopoldan je bil prekratek za vse, kar sta nam hotela babica in dedek pokazati ter povedati. Pa vendar smo lahko občutili njuno bogastvo – koliko znanja, izkušenj in ljubezni premoreta, saj sta se nam med našim obiskom maksimalno razdajala.

Vzgojiteljica Metka Sobočan

Jesenski popoldan z dedki in babicami v vrtcu Dokležovje

Prioritetni projekt v našem vrtcu smo poimenovali *Kak je in da fajn bilou*. Ko smo se pogovarjali o nalogah tega projekta, smo ugotovili, da nam pri tem lahko najbolj pomagajo naši dedki in babice.

Lepo jesensko vreme in prekmurska pesem je pozdravila dedke in babice, ki so se pridružili svojim vnukom na vrtčevskem igrišču. Delavnice, ki smo jih skupaj pripravili, so vse zelo motivirale. Dedki so nam pomagali pri kupu koruze, nam predstavili vsa opravila in igre ob »lūpanju« in »lūščenju«, babice pa so bile ustvarjalne v delavnicah, kjer smo naredili rože in punčke z »bilja«. Svojo tekmovalnost so dedki in vnučki preizkusili v vožnji samokolnic s krompirjem in pri »indašnji« namizni igri »marjanca«.

Ko združijo moči dedki, babice in vnučki, zagotovo nastane kaj dobrega in lepega

Zmagovalci tega popoldneva so bili otroci, lepi spomini pa bodo še dolgo spremljali njihove dedke in babice. Vsem nam je bilo

lepo, tako »inda«, kot danes.

Vzgojni tim enote Dokležovje

»Le plesat me pelji 2014« – 1. del državnega srečanja odraslih folklornih skupin v organizaciji JSKD

Slavnostni nagovor Marijane Sukič, urednice slovenskega tednika Porabje na 44. Mednarodnem folklornem festivalu Beltinci objavljamo v celoti.

Spoštovani!

V sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja prav gotovo v Porabju ni bilo bolj znanega kraja v Sloveniji kot so bili Beltinci. Niti Murska Sobota niti Ljubljana nista bili tolikokrat omenjeni v pogovorih Porabcev kot prav Beltinci. V Sakalovcih, kasneje tudi na Gornjem Seniku, smo vsi poznali beltinsko folklorno skupino. Vsi smo vedeli za mednarodni folklorni festival v Beltincih, ki smo ga vsako leto težko pričakovali, kajti nastop na festivalu je bil za porabske folklornike vrhunec sezone in možnost potovanja v Slovenijo. Prav tako je bil v Sakalovcih poseben dan, ko nam je beltinska folklorna skupina vrnila obisk in se je predstavila na našem odru.

To so bili drugačni časi. Pisalo se je leto 1970, ko sta se povezali takratni folklorni skupini iz Beltincev in Sakalovec. Pobuda za sodelovanje se je pred štiriinštiridesetimi leti rodila v kulturni skupnosti takratne soboške občine, ki se je povezala z občino Dolnji Senik.

Žal že pokojna Irena Barber, ki je bila takrat sekretarka na dolnjeseniški občini, je morala velikokrat dvigniti telefon, saj je bilo potrebno priskrbeti številna dovoljenja, preden je madžarska oblast dokončno prižgala zeleno luč za to sodelovanje. Ne pozabimo, to se je dogajalo v težkih, da ne rečem svinčenih časih, v obdobju železne zavese. Toda tudi na tej strani meje so bili pobudniki - Erna Brumen, Jože Ternar, Greta Škerget in Milica Šadl - vztrajni ljudje, zaradi katerih je lahko sakalovska folklorna

skupina leta 1970 prvič nastopila na beltinskem folklornem festivalu.

Sama sem na tem odru prvič zaplesala leta 1975 in nato še nekajkrat. Prihajati v Beltince ni pomenilo le možnost za nastop, pomenilo je veliko več. Bilo je to druženje, prijateljevanje, bile so tudi simpatije. Vsako leto smo namreč spoznali več ljudi, več domačinov, ki so nas prijazno nagovarjali in so bili do nas še posebej pozorni in vljudni.

Nikoli ne bom pozabila prijetnega dogodka, ki se mi je zgodil na enem od festivalov, ko sem bila stara šestnajst let. Med pripravami na povorko sta se okoli mene "motala" dva mala Beltinčana, stara štiri ali pet let. Vlekla sta me za krilo in za pentljo predpasnika. Ko sem ju nagovorila, sta skušala takoj zbežati, a smo vseeno le izmenjali nekaj besed. Med povorko sem ju izgubila izpred oči, toda ko smo čakali na nastop, se je naenkrat pojavil mlajši, svetlolasec z velikimi modrimi očmi. V roko mi je potisnil malo leseno prešo kot darilce in zbežal. Verjemite mi, to malo leseno stvar še dandanes hranim doma, ne zaradi njene materialne vrednosti, temveč zaradi simbolnega pomena.

Beltinci so naši generaciji pomagali najti tudi identiteto, zavedanja, kaj pravzaprav pomeni biti Slovenec v zamejstvu. Pogovori s člani domače folklorne skupine, z Borisom, Milanom, Jožetom, Darinko, Dragico, Valerijo, Marjanom, s starimi muzikanti, z Miškom, Joužekom, Jančijom, "šteri so ranč tak gučali, kak sta gučala doma moja dejdek pa babica", torej vsi ti pogovori so nam pomagali narediti red v naših glavah.

O vsem tem so nam na žalost v tistem obdobju premalo govorili naši učitelji in manjšinski voditelji. K zavedanju lastnega slovenstva so pripomogla tudi srečanja z drugimi zamejskimi

skupinami v Beltincih, predvsem s skupinami z avstrijske Koroške in Rezije v Italiji.

Prav ti stiki med porabskimi in beltinskimi folklorniki so pripomogli tudi k temu, da so ime Beltincev spoznali tudi širše na Madžarskem, kajti vaša folklorna skupina je večkrat nastopila tudi v Körmendu in Sombotelu.

Spoštovani!

Postavljam vprašanje, ali je tudi sedanjim mladim generacijam folklornikov v Porabju tako pomembno sodelovanje na mednarodnem folklornem festivalu v Beltincih, kot je to bilo za nas. Če smo iskreni, moramo priznati, da ne, saj se je svet ob Rabi spremenil. V Slovenijo zdaj prihajajo brez težav in lahko bi rekli skoraj vsakodnevno. Plesati v folklorni skupini je za večino njih le nek hobi. Prav zato jih tudi sama večkrat opozarjam, da biti folklornik ni le nek konjiček, biti folklornik je pravzaprav način življenja, ko se ti ne toži po umetnih nohtih, ko ti ni žal za umetne trepalnice in frizuro pod stisnjeno ruto. In še najmanj ti je žal za čas, ki ga preživiš na vajah in nastopih. Biti folklornik pomeni spoštovati ustvarjalno moč naših prednikov, negovati dediščino, ki so jo nam zapustili v ljudskih plesih, pesmih in glasbi, torej biti ponosen na tradicijo naroda, iz katerega izhajamo. Saj brez tradicije tudi prihodnosti ni.

Spoštovani!

Želim Vam, da se bo na tem odru še dolgo vrtelo vse več mladih, ki so doumeli, kako plemenito poslanstvo opravljajo, ko se udeležujejo na folklornem področju.

Likovna kolonija Izak Lipovci 2014

Glede na to, da me že kar nekaj zadnjih let doleti čast oz. bolje povedano naloga napisati nekaj besed o naši koloniji v občinsko glasilo, se mi poraja občutek ali celo strah, da se že kar ponavljam. Sicer se ponavlja tudi naša kolonija, je pa le-ta vedno edinstvena in neponovljiva. Tako je bilo tudi letos.

Člani društva Aquila, vsi po vrsti likovni laiki, vedno poskrbimo, da naše delo in likovno kolonijo spremljajo strokovni sodelavci, jo s svoje plati tudi vodijo in ocenijo. To sta predvsem umetniški vodja kolonije Peter Vernik in naš stalni zunanji sodelavec mag. Franc Obal.

Delo nas članov društva je kolonijo pripraviti in jo organizacijsko in logistično izpeljati. S te plati lahko o koloniji tudi poročamo. Je pa to le eno subjektivno razmišljanje enega od članov društva o letošnji koloniji.

Tudi ob dejstvu, da je naša kolonija že od vsega začetka mednarodna, saj so se na njej kot aktivni udeleženci zvrstili priznani umetniki iz okrog 15 držav, nam današnji pogled s časovne distance na kolonijo pove, da je bila letošnja še posebej multi nacionalna. Naj torej predstavim letošnje udeležence s strani ne-stroke:

Od najdlje - iz Poljske - je v našo kolonijo prispela Anna Plachecka Sniadach. Njena udeležba je plod večletnega sodelovanja našega društva in poljskih kolegov iz galerije v Olksuzu. Že lansko leto se je, kot ena izmed svojih kolegov, predstavila na odmevni skupinski razstavi poljskih umetnikov v beltinskem gradu, tako da v naših krajih ni bila prvič. Na koloniji jo je spremljal še mož.

Njuna rojakinja po nacionalnosti, Joanna Zajac Slapničar, si je za svojo drugo domovino izbrala Slovenijo, v Ljubljani je doštudirala in si pri nas tudi ustvarila družino, ki smo jo v Lipovcih tudi spoznali.

Tudi dvema naslednjima udeležencema kolonije, ki po rodu prihajata iz še bolj oddaljenih in kulturno drugačnih prostorov, je Slovenija postala drugi dom. Adela Seyouna, rojenega v Iraku, so razmere v njegovi takratni domovini

Center dogajanja v koloniji je na domačiji Hoheger v Lipovcih

preko študija na eni od univerz Balkana, še bolj pa verjetno ljubezen, pripeljala v Slovenijo, kjer si je na severnem Primorskem tudi ustvaril dom. Zelo podobna je zgodba Azada Karima, po nacionalnosti Kurda iz Iraka.

Ivana Andrić Todić je v Slavonskem Brodu na Hrvaškem rojena umetnica, ki se je preko študija v Zagrebu doselila v Celje, kjer živi in ustvarja.

Marija Novakovič iz Prijedorja v Bosni in Hercegovini, po rodu Srbkinja, zaključuje magisterij v Banja Luki. V naši koloniji je bila že tudi prejšnje leto in je z veseljem prišla spet.

Letošnjo, nacionalno zelo pestro osmerico umetnikov udeležencev sta dopolnila še dva Slovenca, bolj konkretno dva Štajerca. Lucija Stramec in Stojan Grauf sta umetnika, ki živita in delata v Mariboru.

Tudi za pripravljen program kolonije se zdi, kot da bi se ponavljal. Pa je potem izpeljava kolonije vedno edinstvena, razen nekaterih stalnic, zaradi katerih pa umetniki v Lipovce vedno radi pridejo.

Tudi letos smo jih nastanili pri domačinih in domačije Jeneš, Jona, Časar, Pivar, Luk in Sraka (2x) so jim nudile vso domačnost, še več gostoljubja

pa jim je nudila domačija Hoheger, ki je bila center vsega dogajanja, kraj zbiranja in prehranjevanja, kraj odhodov in prihodov, kraj debat in druženja.

Kolonijo smo začeli z razstavo umetniških del iz partnerske kolonije Izlake Zagorje. Med tednom smo udeležencem razkazali Občino Beltinci in njene najbolj zanimive kotičke, še posebej značilnosti in zanimivosti v Lipovcih ter jih podučili tudi o užitnosti divjih rastlin. Ob večerih so bili deležni pestrega kulturnega in družabnega utripa na vasi, vseskozi pa številnih gastronomskih in enoloških posebnosti.

Vmes smo seveda umetnikom dali dovolj časa, da so lahko tudi pridno ustvarjali. Izbrali so si zelo različne prostore za delo, tudi tehniko in motive so si izbrali sami, na njihov izbor pa so njihovi vtisi in njihovo počutje še kako vplivali. Kar so ustvarili, so javnosti na zaključni priložnostni razstavi tudi pokazali.

Organizatorji kolonije pa bomo poskrbeli, da bo to, kar so ustvarili, vidno še na več razstavah.

- JoP -

Uspešne mednarodne aktivnosti Društva Aquila Lipovci

Zahvala predsednice Društva Aquila Stanislawu Stachu ob odprtju njegove razstave v beltinskem gradu

Glavna dejavnost Društva Aquila Lipovci je vsekakor organizacija in izvedba vsakoletne mednarodne likovne kolonije. Iz te dejavnosti pa posledično izhaja tudi bogata razstavna dejavnost. Brez lažne skromnosti lahko povemo, da je društvo nosilec razstavne dejavnosti v občini. Zbirke in kolekcije umetniških del iz društvenega arhiva gostujejo v različnih galerijah po Sloveniji, v zadnjih letih pa je razstavna dejavnost društva vse bolj prepoznavna v mednarodnem merilu.

Razstava Stanislawu Stacha v Beltincih ...

V juliju so prostori beltinskega gradu

gostili razstavo umetniških del priznanega poljskega slikarja Stanislawu Stacha. Šlo je za pregledno razstavo ob njegovi 60-letnici in 40-letnici ustvarjanja.

Stanislaw je bil v letih 2011 in 2013 udeleženec lipovske kolonije in takrat smo dogovorili temelje uspešnega sodelovanja med Društvom Aquila in Galerijo GSW BWA iz Olkusza. Že v lanskem letu smo med seboj izmenjali skupinski razstavi, letos pa nadaljevali s to jubilejno razstavo.

Delo umetnika, ki je bil seveda tudi sam prisoten na odprtju razstave, je predstavil umetnostni zgodovinar mag. Franc Obal, ki umetnika pozna in spremlja njegovo ustvarjanje. Društvo

pa je pripravilo priložnostni kulturni program, za katerega je poskrbela Srakova banda, glasbena skupina KD Marko. Nad tradicionalno prekmursko glasbo sta bila umetnik in njegova žena navdušena.

Razstava je bila pozneje prenešana še v Galerijo Medija v Zagorje.

... in razstava del iz lipovske kolonije na Poljskem

V petek, 10. 10. je bila v mestni galeriji GSW BWA v Olkuszu, mestu z okrog 40.000,00 prebivalcev, otvoritev skupinske razstave umetniških del udeležencev 21. mednarodne likovne kolonije Lipovci 2013.

Odprtja razstave na Poljskem se nas je s kombijem udeležilo tudi 6 članov društva. Bili smo zelo lepo sprejeti, domačini pa so nam pripravili tudi bogat program ogledov. Tako smo si v bližini Olkusza ogledali edino puščavo v Evropi, veliko 40 ha ter obiskali Krakow, upravno in kulturno središče pokrajine Malopolska. Obiskali smo impozanten dvorec Zamek Wawel, židovsko četrt s staro sinagogo, mestni stolp ter staro središče mesta z znamenito pokrito tržnico, ki je pod zaščito UNESCO.

Potekajo pa že tudi pogovori o nadaljnjem sodelovanju, ne samo preko izmenjave razstav, temveč tudi preko izmenjave umetnikov, saj pod pokroviteljstvom te poljske galerije poteka tudi vsakoletna likovna kolonija z mednarodno udeležbo, podobno kot v Lipovcih.

- JoP -

Dogodki prijateljev mladine

Naša marketinška vizija v letu 2014 je lokalnost, kreativnost in sreča. Zadane cilje - to so DPM projekti - dosegamo z vnaprej pripravljenimi strategijami. Trenutno je za nami faza oz. obdobje pisanja in prijave razpisov na fundacije evropskih institucij. Celo leto pa nismo zapravljali (prostovoljnega) časa le za administrativne zadeve, saj smo bili tudi med vami.

V lokalnem okolju smo sodelovali z NK Bratonci na dogodku Pomurje teče 2014, predstavili smo se na 6. Sejmu nevladnih organizacij v Murski Soboti z delavnicami za otroke, katerega

organizira ustanova Lokalna razvojna fundacija za Pomurje. Animatorjem programa letovanja otrok v Ankaranu smo posodili diaprojektor in fotoaparatus, kar jim je omogočilo pestre delavnice. Naša krovna organizacija Zveza prijateljev mladine Slovenije nam je v vseslovenski akciji zbiranja potrebščin za osnovnošolce z likom Poštar Pavli poslala delež šolskih setov, katere smo v celoti dostavili učencem Osnovne šole Beltinci na 1. šolski dan.

Že tradicionalni 4. Literarni natečaj DPM Beltinci 2014 (poezija) je letos spet dosegel rekord. Sodelovalo je

197 avtorjev iz celotne Slovenije, v A kategoriji 60 osnovnošolcev do vključno 7. razreda, v B kategoriji 68 osnovnošolcev od 7. razreda naprej in dijaki ter 69 mladih po srcu, to so študenti, zaposleni, upokojenci. Pod šifro Želvetica Jana je v A kategoriji 1. mesto zasedla avtorica **Tina Hajdinjak** iz Osnovne šole Tabor I Maribor, 2. mesto **Zoja Jesih** iz Osnovne šole Brezovica pri Ljubljani pod šifro B2, na 3. mestu pa sta pristala dva avtorja pesmi, to sta **Lota Martinjak** iz Osnovne šole Brezovica pri Ljubljani pod šifro B10 in **Miha Škrlep** iz Osnovne šole Toma

Brejca Kamnik pod šifro matBuča. Zmagovalka v B kategoriji pod šifro Pika Vejica je avtorica **Tery Žeželj** iz Ilirske Bistrice, 2. mesto je zasedel **Benjamin Žbogar** pod šifro Zasanjani poet iz Osnovne šole Dušana Muniha Most na Soči, na 3. mestu pa je avtor **Miha Gotovnik** pod šifro muta5 iz Osnovne šole Muta. V C kategoriji je pod šifro KAMEN zmagovalka **Barbara Žviric**, na 2. mestu **Petra Skušek** pod šifro aeiou, na 3. mestu pa avtorja pesmi **Veronika Svetlana Žonta** pod šifro 522 in **Franjo Francič** pod šifro lorca. Strokovni žiranti Lučka Zorko Titan, Robert Titan Felix in Denis Škofič so za zmagovalni izbor napisali utemeljitve, ki so jih tudi javno prebrali na svečani podelitvi v Grajski dvorani v Beltincih.

Letošnja pridobitev je sodelovanje s partnerjem Zavod Nefiks – Inštitutom za promocijo in beleženje neformalno pridobljenega znanja. Namen zavoda je mladim in mladinskim organizacijam pomagati pri beleženju, predstavljanju in promoviranju neformalno pridobljenih znanj in kompetenc. S člani Nefiksa sodelujemo v projektih »Mladi bi radi Beltinci«, ki je namenjen dijakom in temelji na karierni orientaciji in aktivnemu državljanstvu in »50 odtenkov sive ekonomije«. Osnovnošolcem 8. razreda pri predmetu državljanska in domovinska vzgoja ter etika smo pripravili delavnice in okroglo mizo na temo siva ekonomija. Povabljeni gosti so bili dr. Matej Gomboši, župan Občine Beltinci, podjetnik Dejan Šumak iz podjetja Paradajz d.o.o (blagovna znamka Lušt) in Suzana Tahiri, idejni vodja projekta »50 odtenkov sive ekonomije«. Suzana Tahiri je predstavila Zavod Nefiks, aktivnosti projekta sive ekonomije, cilje in namen projekta. Dejala je, da je namen projekta ozaveščanje mladih o posledicah, ki jih prinaša siva ekonomija ter o pomembnosti aktivne vloge državljanov pri zmanjšanju le-te. Dejan Šumak, direktor Paradajz d.o.o (Lušt) je povedal osebno zgodbo, kako se je srečeval s sivo ekonomijo skozi strateški vidik poslovanja. Dr. Matej Gomboši je mlade spodbudil k aktivnemu državljanstvu, kako se lahko kot osnovnošolci vključijo v društva in projekte za mlade, navedel je tudi priložnosti v Občini Beltinci.

Čez poletje smo se intenzivno mrežili v Šanghaju, kjer smo se zanimali za potencialne mednarodne partnerje, bili smo tudi na dvodnevem usposabljanju

Podelitev ob 4. Literarnem natečaju DPM Beltinci, september, grajska dvorana Beltinci

v Ljubljani, namen srečanja je bilo spoznavanje načel mladinskega dela, demokratičnega delovanja in aktivne participacije. V sodelovanju pri projektu »50 odtenkov sive ekonomije« smo bili nagradjeni z izletom v Gardaland.

V prihodnje želimo v Beltincih izvesti projekt »Dobro pri nas« – promocija lokalnih podjetnikov iz Občine Beltinci (Prekmurja). Zagotovili bomo organizacijo brezplačnega mesečnega dogodka, ki bo v veselem decembru oživil Beltince in privabil turiste. V teoriji imamo zasnovano toplo božično in prijetno lokalno zgodbo. Čas je že, da tudi v praksi, kajne? Iščejo registrirane samostojne podjetnike ali take z dopolnilno dejavnostjo z aktivnostmi: peka peciva in kruha, vložena hrana, posušeno sadje, domači sok, bučno olje ... različni ročni izdelki od voščilnic, nakita, igrač ... se pravi od umetnosti do uporabnosti. Določen asortiment izdelkov imamo nabran, veseli pa bomo vaših novih idej, ki nam jih lahko posredujete do 24. novembra. Pišite nam na dpm08.beltinci@gmail.com.

Do konca leta 2014 člani načrtujemo team building v Ljubljani in domačem okolišju ob dogodku »lan party«. Delamo na mesečnem projektu Dobro pri nas v Beltincih v decembru in božičnem utrinku fotografskega natečaja, sodelovali bomo na dobrodelnem bazarju, v letu 2015 pa začnemo s projektom Poganjki, katerega idejna vodja je članica, diplomirana psihologinja. Za sodelovanje v projektu Poganjki vabimo ambiciozne študente ali mlade diplomante s področja psihologije, andragogike in pedagogike ter grafičnega oblikovanja.

Želimo vam lepe krompirjeve počitnice!

Kaja Cigan
zastopnica Društva prijateljev
mladine Beltinci

Kaj dela moj oklep, ko je sam?

*Le kaj dela moj oklep,
ko jaz odidem na potep.
Ga v pesek odložim
in kar samega pustim.*

*Ko se za mano sled zgubi,
se telefona polasti.
Polirni servis si naroči,
potem pa še pod prho skoči.*

*Ko je spoliran, čist, umit,
bi moral biti pa še sit.
Prijatelje vse pokliče,
majhne ščurke in še ptiče.
Kupijo solatno pico
in borovničevo sladico.*

*Zdaj zabava se obeta,
družba ta zares je vneta.
Plešejo in topotajo,
mene »šinfajo«, kramljajo.*

*Vsega v hipu konec je,
ko domov jaz vrnem se.
Vsak zbeži na svojo stran,
oklep pa je, kot noč in dan,
čisto miren,
meni vdan.*

Želvcica Jana
TINA HAJDINJAK, 6. razred
Osnovna šola Tabor I Maribor
1. mesto v A kategoriji, 4. Literarni
natečaj DPM Beltinci

Regijsko srečanje pevskih in godčevskih skupin Pomurja in Maribora z okolico

Pevci nam pojejo, godci pa godejo

Jesen se je odela v prečudovite pisane barve in nas obdarila s toplimi sončnimi žarki, kot bi se nam narava hotela oddolžiti za vse zamujeno v poletju, ki nam ni prizanelo s številnimi katastrofami. Tudi ljudje smo ob čudovitih jesenskih dnevih pozabili na težave in skrbi, ki so nas prizadele in s pesmijo pregnali temne misli. In prav to se je zgodilo v soboto, 11. oktobra 2014, ko smo se z avtobusom odpeljali proti Mariboru. Srečni in zadovoljni smo bili, da je z našega medobmočnega srečanja bilo na regijsko uvrščenih toliko skupin iz območne izpostave JSKD Murska Sobota: KUD Beltinci, Folklorna skupina Moščanci, KUD Bratonci in naša skupina Jesensko listje. Z nami sta potovala tudi predstavnika JSKD Območne izpostave Murska Sobota g. Geza Kišfalvi in Aljoša Obal, ki sta bila še posebej ponosna na vse izbrane skupine. Naši gostitelji so bili predstavniki JSKD Območne izpostave Ruše in domačini v Bistrici ob Dravi. Gostili so kar veliko število skupin, ki jih je na območnih srečanjih izbrala selektorica ga. Jasna Vidakovič. Mislim, da so vse upravičile svoj nastop z dobrim in kvalitetnim programom. Nastopili sta dve godčevski skupini: trio Godci s skednja KUD Franc Ilec Loka - Rošnja, Duo oče in sin - Anton in Dominik Felič. Poleg naših skupin, ki sem jih že omenila, so nastopile še naslednje: ljudske pevke - upokojenke KTD Črenšovci, Madžarski ljudski pevci KD Zarja Gaberje, Ljudski pevci KD Ferdo Godina Bistrica, Soside KD Anton Krempel, Mala Nedelja, Pevci ljudskih pesmi KUD Franc Ilec Loka - Rošnja, Ljudske pevke DU Negova - Sp. Ivanjci. Povezovanje programa je ga. Zvezdana Remšak, vodja JS RS za kulturne dejavnosti zaupala mladim

Ob koncu srečanja so se organizatorji zahvalili vsem sodelujočim in njihovim vodjem

nadebudnežem, ki so v celoti upravičili svoj nastop: Tjaši Šavorič, Galu Kocbeku in Tjaši Stajnko.

Celotno prireditev je spremljala tudi strokovna sodelavka, ga. Mojca Kovačič in si zavzeto beležila vsak nastop. Svoja opažanja, pripombe in strokovne nasvete nam je ljubeznivo posredovala na skupnem razgovoru. Presenečena sem bila, kako je znala na nevsiljiv in neprisiljen način oceniti vsako skupino in jo hkrati vzpodbuditi k nadaljnjemu delu. Skupnega razgovora se je udeležila tudi ga. Jasna Vidakovič in Tjaša Ferenc ter seveda gostiteljica srečanja. Vse so si bile edine, da je bilo to srečanje eno izmed boljših in vsem čestitale za lep in suveren nastop. Ko bodo opravljena vsa regijska srečanja v Sloveniji - teh je šest, bo znano, katere skupine so se uvrstile na državno srečanje. Vsi nastopajoči smo veseli, da smo se lahko udeležili regijskega, saj je že to dokaz, da v skupinah dobro delamo.

Sledilo je skupno druženje s pogostitvijo, kjer smo ob prijetnem petju navezali nove stike in se поблиže spoznali. Slovo se je seveda zaključilo s

pesmijo in z željo, da se še kdaj srečamo. Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila vsem, ki so omogočili to prireditev, predvsem pa organizatorjem in ge. Zvezdani.

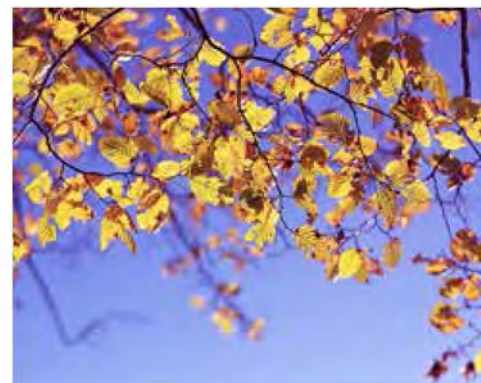
Naj zaključim z mislijo:

*»Nič, kar pride iz srca, ni izgubljeno,
ohranja se v srcih drugih.«*

/M.S.Fontaine/.

In prav to se dogaja s pesmijo!

Marija Zver
predsednica DPM Dokležovje

Večer ljudske pesmi in plesa

V spomin na druženje na Cankovi smo se pred objektiv postavile ob fontani sredi vasi

*»Pohvalo in spoštovanje je treba
prihraniti za velike stvari.*

*Pozornost je treba nameniti majhnim
stvam, kajti prav te pogosto zbežijo
mimo nas neopažene, in prav te majhne
stvari omogočajo, da se zgodijo
velike stvari.«*

/M.S. FONTAINE/

Pod tem naslovom je potekala prireditev v Cankovi - 19. septembra 2014, ki sta jo organizirali Pomurska pokrajinska zveza DU in DU Cankova. V kulturnem programu je sodelovalo 14 skupin, ki so pripravile čudovito doživetje za vse obiskovalce in tudi nastopajoče. Domačini so nas sprejeli z odprtimi rokami in bili izredno dobri gostitelji. Prireditev je potekala pod skrbnim vodstvom moderatorja, predsednika DU Cankova, g. Milana Osterca. Seveda ni šlo brez neumorne in prizadevne ge. Marijane Škrilec, predsednice komisije za kulturo in izobraževanje pri PPZDU Murska Sobota, ki je sestavljala program. Zavedati se moramo, da je ljudska pesem in ples bogata kulturna zakladnica skromnega in trdoživega človeka in to se je pokazalo tudi na prireditvi. Pohvaliti je potrebno, da

si nastopajoči pevci in plesalci ter godci ob svojem vsakdanjem delu krajšajo čas tudi z dejavnostjo, ki jim krepi njihovo počutje. Ob druženju v pevski, plesni in godčevski skupini bistrijo svoje duševno in telesno počutje ter tako pozabijo na svoje težave, ki jih pestijo na jesen življenja. Ugotavljamo, da je takšno druženje in sodelovanje najboljšo zdravilo v tretjem življenjskem obdobju.

Tako so se na odru v Cankovi zvrstile skupine, ki so zastopale DU iz naslednjih občin: Mešani pevski zbor DU Cankova, Tamburaška skupina »Odpisani« KUD »Avgust Pavel« Cankova, Ljudske pevke Negova - Spodnji Ivanjci, Moški pevci DU Kobilje, Folklorna skupina DU Križevci pri Ljutomeru, Ljudske pevke Jesensko listje iz Dokležovja, Ljudski pevci Mokoš - KTD DU Satahovci, Ljudske pevke Filovci DU Moravske Toplice, Folklorna skupina DU Turnišče, Pevska skupina DU Bakovci, Glasbeno pevska skupina Cvetje v jeseni DU Tišina, Folklorna skupina DU Črenšovci in Ljudske pevke in pevci DU Černelavci. Vsi skupaj pa smo ob zaključku prireditve zapeli pesem Nocoj je ena lušna noč...

S to pesmijo, ki je postala nekakšna himna druženj vsakoletnih srečanj,

smo znova pokazali, da majhne stvari s skupnim dobrim delovanjem vedno postanejo velike in presežejo vsa pričakovanja. Srečni in ponosni smo, da je naša skupina bila del tega lepega druženja in je tako na lep in nevsiljiv način zastopala DU Beltinci, samo občino in seveda naše Dokležovje. In na tem srečanju v Cankovi se je zgodila še ena doživeta stvar, ki nam bo vsem ostala v nepozabnem spominu. Med nami je bila ves večer nasmejana in za svoja častitljiva leta dobrodušna ženička, ki ji ne bi pripisali njenih let. In koliko jih je bilo? Ja, prav boste prebrali, 100 let. Gospa Rozalija Grah iz DU Cankova je prejela priznanje ob svoji 100. letnici rojstva in ko so jo vprašali za recept po tako lepi starosti, je odgovorila, da recepta ni, saj vsak človek nekaj tega prinese s seboj že ob rojstvu, v veliki meri pa je vsak sam kovač in usmerjevalec svojega življenja. Seveda pa brez dobre volje, trdega in poštenega dela ter druženja z ljudmi, tudi tako dolgega življenja ne bi dočakala, je povedala, zgovorna in polna humorja naša slavljena. Tako so se na Cankovi iz teh majhnih stvari zgodile tudi velike, ki so nam vsem lahko za vzgled in dober kažipot, da v življenju nikoli ne smemo obupati. Vsem nastopajočim in seveda naši slavljenki sta čestitala tudi župan občine Cankova,

g. Drago Vogrinčič in predsednik PPZDU Murska Sobota g. Mirko Lebarič. Na skupnem druženju v sosednjih Korovcih je bila z nami vsemi tudi stoletnica, ki je skupaj z nami zapela in se veselo družila ob pesmi: Kolko kapljic, tolko let, Bog vam daj na svet živet...! Vsi upamo in želimo, da se še srečamo in se skupaj poveseimo. Iz srca se zahvaljujemo vsem organizatorjem in domačinom, ki so nam omogočili tako čudovito prireditev.

Marija Zver
predsednica DPM Dokležovje

Kulturno društvo Lipa se predstavi

Skupina ljudskih pevk in pevcev Lipa iz Lipe

Izšlo je že lepo število izvodov Malega rijtara in čas je, da se v njem predstavimo tudi mi – Kulturno društvo Lipa.

Kdo smo, kaj delamo, od kdaj in zakaj smo začeli delati?

Najprej pa nekaj zgodovine.

Že davnega leta 1981 je v dogovoru sedanjega predsednika in takratnega turniškega župnika g. Alojza Ratnika nastala zamisel, da bi v Lipi ustanovili pevski zbor za potrebe sodelovanja pri mašah v Lipi, predvsem pa za petje žalostink na pogrebih, ki jih v tistih časih žal ni bilo malo. Tako je bil na najino pobudo in s pomočjo takratnega predsednika KS Lipa, g. Štefana Zdravca, ustanovljen Mešani pevski zbor Lipa (MPZ), ki je v začetku štel okrog 25 članov. Da bi iz te skupine nekaj nastalo, smo poprosili za pomoč beltinskega organista, in kot se je pozneje izkazalo, zelo dobrega in potrpežljivega zborovodjo, g. Andreja Maroša iz Melincev. Čez čas so postale želje večje in poleg žalostink in cerkvenih pesmi smo začeli vaditi tudi narodne in umetne zborovske pesmi, ki smo jih prepevali na raznih proslavah in tudi prvih gostovanjih v sosednjih vaseh. Z razširitvijo dejavnosti MPZ je

nastala potreba po društvu, v okviru katerega bi ta zbor deloval. Tako je bilo ustanovljeno in registrirano Kulturno društvo Lipa, katerega prvi predsednik je postal zdaj že pokojni g. Ludvik Bojnec. Obseg dela v Kulturnem društvu (KD) se je razširil.

Oblikovati smo začeli proslave ob državnih in drugih praznikih ter po potrebah drugih društev v domači krajevni skupnosti. Za kratek čas je delovala tudi recitacijska skupina, ki pa žal ni zaživela.

V sklopu KD Lipa je nekaj let uspešno deloval tudi šahovski krožek, katerega aktivnosti so prav tako žal prenehale.

Ob proslavah in samostojnih nastopih MPZ smo začeli uprizarjati tudi kratke prizore, ki so na šaljiv način prikazovali raznorazne zgode in nezgode iz vsakdanjega življenja in dela. Tako je v okviru KD zaživela dramska skupina »VESELI VANDROVCI«, ki jih več kot uspešno vodi ga. Milena Jerebic, obenem pa je tudi avtorica del, ki jih uprizarjajo.

V sklopu KD je precej let deloval tudi Otroški pevski zborček, ki ga je nekaj let vodila ga. Metka Šabo, nato pa gospodična Janja Koroša. Žal je zaradi

vse večjih obremenitev, ki jih prinaša moderni čas, tudi ta zborček prenehal z delovanjem.

Zadnja leta tesno sodelujemo tudi z Osnovno šolo Beltinci, predvsem pri pripravi proslav ob kulturnem prazniku, materinskem dnevu, dnevu starejših in ob raznih drugih priložnostih.

Zadnja leta smo v želji ohraniti določena kmečka opravila oživili zimsko kmečko opravilo »lūpanje tikvinoga semena«. To je bilo nekoč opravilo ob dolgih zimskih večerih in obenem prijetno druženje sosedov in sorodnikov. Ta projekt lūpanja semena pa je sprožil delo skozi vse leto, kajti na pomlad moramo posaditi buče in jih v jeseni očistiti, da imamo potem pozimi kaj delati.

Pa pojdemo spet na začetek. Kakšen je danes naš MPZ? Po devetnajstih letih nas je zapustil naš dotedanji zborovodja, g. Andrej Maroša. Njegovo delo je prevzel turniški organist, g. Matej Pucko. Upadati je začelo tudi število članov, predvsem zaradi starosti, smrti ali drugih vzrokov. Zbor je tako prenehal delovati v svoji prvotni obliki. Tisti, ki smo ostali, nastopamo kot osemčlanska skupina ljudskih pevk in pevcev, ki pa ohranjamo ves obseg dela prvotnega zbora.

33 let bogatega delovanja je za nami. Danes KD LIPA šteje 25 članov. Volje do dela nam ne manjka, čeprav smo majhno društvo, saj organiziramo vse proslave, ki se vrstijo čez leto, miklavževanje po vasi, postavljamo vaške jaslice ob božiču, organiziramo božično – novoletni koncert, pojemo na pogrebih in še kaj. Prizadevamo pa si pridobiti tudi nove člane, saj bi lahko tako popestrili tudi naše delovanje.

KD Lipa
Marko Balažič

Območno in regijsko srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž mešane pevske skupine Bratonci

Javni sklad republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Murska Sobota, je priredil Območno srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž - ČÜJE SE NAŠA PESEM.

Prireditev je potekala 14. junija 2014 v Dokležovju. Mešani pevski zbor KUD Bratonci je nastopil s tremi pesmimi: LANSKO LETO(duet), BRATONCI, IMEL JE OČE SINE TRI.

Samo prireditev je spremljala strokovna spremljevalka ga. Jasna Vidakovič. Naše petje je ocenila kot dobro, vezano na naše okolje in nas uvrstila na regijsko srečanje.

To je potekalo 11. 10. 2014 v Domu kulture Bistrica ob Dravi. Na njem smo se predstavili z dvema pesmima, sicer pa je nastopilo dvanajst skupin iz Pomurja in Maribora z okolico.

Prireditev je bila lepo obiskana, pomembno pa je, da izkušnje in

vrednote našega ljudskega petja ohranjamo našim rodovom.

Po uradnem delu smo nadaljevali s pogostitvijo, druženjem in petjem. Domov smo se vračali pozno v noč, polni dobre volje in zadovoljstva.

Mešani pevski zbor Bratonci

Spominska slovesnost pri spomeniku narodnega heroja Štefana Kovača - Marka

Vsako leto se ob obletnici smrti narodnega heroja Štefana Kovača - Marka zberemo članice in člani Krajevnega združenja za ohranjanje vrednot NOB Beltinci ter mnogi simpatizerji pri spominskem obeležju pri Gančanih, kjer pripravimo kratek kulturni program, položimo venec in prižgemo svečo v spomin na dogodek, ko so madžarski fašisti ustrelili mladega intelektualca, diplomiranega pravnika Štefana Kovača - Marka.

Letos nas je ob tej priložnosti obiskal sin pokojnega, Štefan Kovač iz Ljubljane. Vse prisotne je lepo pozdravil in se nam zahvalil za to, da še vedno negujemo spomin na njegovega očeta, ki ga ni nikoli poznal, saj je bil le-ta ustreljen še pred njegovim rojstvom.

V kulturnem programu so nastopile ljudske pevke Jesensko listje iz Dokležovja, recitirala je Sabina Šajher, nagovoril pa nas je tudi predsednik DIM Beltinci, novi svetnik OS Občine Beltinci, Tomaž Rous.

Po položitvi venca smo se odpravili v Ambasado Štefana Kovača - Marka v Beltince, kjer je bil prvič predvajan film, ki ga je za RTV Slovenija posnel režiser Aleš Nadai, o pomenu Štefana Kovača -

Ob spomeniku umorjenemu intelektualcu Štefanu Kovaču - Marku je zbrane nagovoril tudi njegov sin Štefan Kovač

Marka za današnji čas. Predvajanja se je udeležil tudi avtor filma, kar je dalo naši slovesnosti še poseben pomen.

Po predstavi smo imeli druženje z g. Alešem Nadajem, g. Štefanom Kovačem ter mnogimi prijatelji naših društev.

Lizika Zadravec

Jesenski pohod po poti Đemsove čete

Po poti Đemsove čete smo se tokrat odpravili že desetič

Krajevna organizacija Zveze za ohranjanje vrednot NOB Beltinci je skupaj z Društvom iniciative mladih Beltinci organizirala že deseti spominski pohod po poti Đemsove čete. Ta dogodek obeležujemo v spomin na

našega sokrajana Rudija Maglico, ki je bil eden od udeležencev legendarne Đemsove čete, ki je bila sicer del Lackovega odreda in je opravila svoj pohod po Prekmurju. Prestopili so reko Muro pri Razkrižju in se odpravili po

poti proti Ložiču, Veliki Polani, hodili med Lipo in Turniščem, naprej do Dobrovnika in proti Goričkemu predelu naše domovine.

Po pripovedovanju naših članov so bili v popolni bojni opremi, kar je vplivalo upanje, da bo ta naš košček domovine ponovno osvobojen izpod madžarskega jarma. Ta želja se je uresničila, zato v naši organizaciji gojimo spoštovanje do tega dela naše zgodovine. V veliko veselje pa nam je, da tudi mladi spoštujejo in negujejo spomin na te dogodke.

Letos smo se ponovno podali na skoraj začetno traso, in sicer smo prehodili pot od Velike Polane do Nedelice, kjer smo se ustavili na Kovačevi domačiji. Tam je bil tudi zaključek etape, skromna pogostitev in prijetno druženje.

*Zapisala Lizika Zadavec
predsednica*

Zanimivosti iz letnega dela Društva upokojencev Beltinci

Delo v Društvu upokojencev Beltinci teče po zastavljenem in na zboru članov potrjenem programu. Dogodkov in aktivnosti je veliko, v rubrikah »Maloga Rijtara« pa smo bili prisotni vse leto. O naših aktivnostih smo poročali sami ali so o dogodkih, kjer smo sodelovali, poročali drugi. Prisotni smo bili na več prireditvah v organizaciji TD, športnih društev, športne zveze, ZTK, KS in občine. Za poročanje v tej številki sem izbrala nekaj zanimivosti.

Pokrajinskega tekmovanja upokojencev Pomurja v kegljanju s kroglo na vrvcih (vrtno kegljanje) v Brezovcih sta

se prvič udeležili moška in ženska ekipa DU Beltinci. Ženska ekipa je dosegla 3. mesto in prejela pokal, naša članica Silva Mlinarič pa je bila 2. med posameznicami in prejela srebrno medaljo.

Ekipa ribičev se je udeležila regijskega tekmovanja v športnem ribolovu na ribniku v Zgornjem Konjišču. Člani ekipe so bili: Franc Horvat, Vlado Zver, Štefan Smej, Jože Mesarič in Alojz Ūlen. Ekipno so bili deseti, posamezno pa je A. Ūlen dosegel 4. mesto.

Sodelovali smo na reviji pevskih zborov DU Pomurja v Radencih. Naše društvo je zastopal mešani pevski zbor »Števan

Kühar iz Bratoncev.

Pomurskega srečanja upokojencev v organizaciji PPZDU se je udeležilo kar nekaj članov našega društva. Spremljali smo bogat kulturni program, bili deležni mnogih ugodnosti in popustov Term 3000 ter ostalih sponzorjev. Družili in zabavali smo se ob zvokih ansambla Horizont, srečali smo se z znanci iz vseh pomurskih upokojenskih društev.

9. avgusta 2014 smo v okviru bñjraških dni organizirali **2. OBČINSKO SREČANJE UPOKOJENCEV**. Povabili smo sosednje DU Melinci, pripravili kulturni program z nastopajočimi: MPZ iz Ižakovcev, učenki OŠ Beltinci (Živa Vidonja, Sara Žižek) in harmonikar Rok Antolin. Program je povezovala Marija Horvat, za prijetno vzdušje in zabavo je skrbel domači ansambel Zadnji moment. Za pogostitev 307 udeležencev je poskrbelo TD »Bñjraš«, za kar se jim lepo zahvaljujemo.

19. septembra smo sodelovali na **ETNO VEČERU** v okviru PPZDU na Cankovi. Društvo so zastopale ljudske pevke Jesensko listje iz Dokležovja.

Na področju **GIBALNE KULTURE, REKREACIJE IN ŠPORTA** je bila komisija za šport in rekreacijo še posebej dejavna. Poleg obstoječih oblik smo te še razširili in nadgradili. **KOLESARJENJE** pod vodstvom Ludvika Janže in Marjana Makovca je potekalo vsako sredo (razen v dežju), kolesarilo je od 2 - 14 članov. Izvedli smo tudi kolesarski izlet v Strehovce.

VRTNO KEGLJANJE v ŠRC Lipovci pod vodenjem Franca Mlinariča je potekalo vsak 1. in 3. petek, zbralo se je od 10 - 20 članov. 17. 10. je bilo **zaključno srečanje, že tretjič z MEDOBČINSKIM DRUŠTVOM ZA SLEPE IN SLABOVIDNE iz Murske Sobote**. Zbralo se nas 34, odigrali smo prijateljsko tekmo in se prijetno družili.

Beltinčani smo ustvarili še eno ekipo in začeli pod vodstvom Jožeta Šomna »metati« v beltinskem športnem

parku vsak četrtek. Zasedba je bila skromnejša, od 2-7 članov. **BALINARJE**, ki so pred leti že igrali skupaj, je ponovno zbral Alojz Ūlen. Pridružila se jim je nova članica. Obe sekciji sta sodelovali na vaških igrah v vrtnem kegljanju in balinanju. Letos smo začeli tudi **S POHODNIŠTVOM**. Izvedli smo štiri pohode: Beltinci - Krtača po trim stezi, Otok ljubezni - Melinci brod, Beltinci - Odranci ob Črncu in Doblju, Dokležovje - letališče Rakičan. Pohodov se je udeleževalo od 14 - 25 članov, vodil jih je Stanko Sraka.

Priključili smo se tudi **vseslovenski akciji SIMBIOZA GIBA**, h kateri nas je povabila prijaviteljica - Občina Beltinci. 16. 10. 2014 smo se člani DU zbrali v parku Beltinci, kjer je ena ekipa odigrala igro balinanja, skupina »mladih« članic po srcu in gibu pa je opravila preizkus nordijske hoje, telovadbe na orodjih ob trim stezi in temeljnih vaj razgibavanja v naravi, ki jih priporočeno lahko izvajamo dnevno v domačem okolju. Vaditeljica Ana Bugar nas je znala usmeriti v vseh oblikah gibanja. Škoda, da ni bilo nikogar od mlajših (razen organizatorjev), da bi imeli pravo simbiozo med generacijami. Zanj se bomo trudili v bodoče in **ZDRAVI VADBI ABC** dajali še večji poudarek za izboljšanje zdravja starejših.

Po programu društva celo leto poteka

tudi **ZELIŠČARSKA DELAVNICA**, ki jo vodi Ana Bugar. Članice (od 12- 16) se po dogovoru zberejo na različnih lokacijah, kjer lahko kaj najdejo, nabirajo zelišča, izmenjajo znanja in izkušnje, kako jih predelati in uporabiti v gospodinjstvu. Pogovarjajo se o primernem zaužitju za boljše počutje, ohranjanje zdravja in lajšanje bolečin, ko se te pojavijo. Delavnica je namenjena tudi rekreaciji, saj se, odvisno od vremena in letnega časa, udeleženke na srečanja odpeljejo s kolesi. Vsekakor se družijo in učijo druga od druge.

Za konec pa še **NAPOVEDNIK** prihodnjih dogodkov:

- 25. 10. 2014 v Kulturnem domu v Beltincih - prireditev ob mednarodnem dnevu starejših
- 8. 11. 2014 Martinovanje v gostilni »Štaus« v Dokležovju.
- 13. 11. 2014 Martinov izlet (Ptuj, Ptujška gora, Majšperk, Haloze, Borl)
- 16. 11. 2014 Martinov (letos že 5.) pohod
- začetek decembra: zdravstvena delavnica (merjenje krvnega tlaka, holesterola, trigliceridov in sladkorja) v prostorih DU
- december: začetek igranja **PIKADA IN KARTANJA**
- miklavževanje v Domu Janka Škrabana
- prednovoletni obiski članov, starih čez 80 let, in dolgotrajno bolnih
- društveno **SILVESTROVANJE** - prednovoletno družabno srečanje

Mira Šomen
predsednica DUBeltinci

Pomurski Oktoberfest

Uradna otvoritev dogodka z zabijanjem pipe v lesen sod

Pomurski Oktoberfest je zabavna prireditev, ki je bila prvič v Beltincih leta 2012. Ideja se je porodila na terasi lokala Allo-Allo v času trajanja Münchenskega Oktoberfesta. Glede na to, da gre za zelo zanimiv dogodek z dolgoletno tradicijo, smo se trije kolegi odločili, da v organizaciji lokala Allo-Allo priredimo lasten Oktoberfest, vendar z domačim priokusom. Beseda je dala besedo in organizacija se je začela.

Po dolgih dneh in z mnogo vloženega truda v samo organizacijo nam je uspelo na parkirišču lokala Allo-Allo prirediti tako imenovani Alloktoberfest, ki je po obiskanosti več kot uspel. Naslednje leto smo se na podlagi

minulih pozitivnih izkušenj odločili, da dogodek ponovimo in obiskovalcem omogočimo, da spet doživijo kanček velikega Münchenskega Oktoberfesta v domačem okolju. Na žalost gostilna Allo-Allo kot taka ni več obstajala, zato smo dogodek preimenovali v pomurski Oktober-Fest in ga organizirali kot Društvo za kolesarstvo in umetnost Beltinci v sodelovanju z Občino Beltinci. Prireditev je bila organizirana na večjem prostoru in znova je presegla vsa pričakovanja.

V tem letu smo v našem društvu pridobili več aktivnih članov, ki svoj prosti čas namenijo različnim aktivnostim, kar je bilo v veliki meri odločilno, da smo sklenili prirediti še

večji, zdaj že tradicionalni 3. pomurski Oktober-Fest. Veliko vloženega truda v organizacijo in pripravo na velik dogodek se je obrestovalo z obiskom vseh generacij od blizu in daleč, saj smo se tudi to leto lotili izvedbe prireditve z veliko dobre volje. Kot soorganizator je sodelovala tudi Občina Beltinci, saj je to nenazadnje velika promocija našega kraja in občine.

Da je prireditev tudi letos uspela, smo:

- priskrbeli več vrst kvalitetnega točenega piva v litrskih kozarcih,
- ponudili tipične bavarske jedi, kot so weiswurst, frankfurter, preste, kranjsko klobaso,
- natakariče in natakariče oblekli v oktoberfestovskem stilu,
- igrali oktoberfestovsko in narodnozabavno glasbo,
- popestrili dogajanje z različnimi igrami,
- šotor okrasili v oktoberfestovskem stilu.

Z letošnjo izvedbo in obiskom smo zadovoljni in upamo, da bomo tudi naslednje leto lahko priredili še pestrejši 4. pomurski Oktober-Fest, v katerega želimo vključiti še več dogajanja, privabiti še več društev, domačih podjetnikov in znova izpeljati edinstven dogodek v Pomurju.

**Gregor Gjerek
Danilo Lebar**

Znanje iz kmetijstva in varne hrane na pomurskih osnovnih šolah

Društvo prijateljev agrarne ekonomike (DPAAE), ki v zadnjih letih posveča pozornost predvsem spodbujanju in dvigovanju osveščenosti na področju pridelave varne hrane in prehranske samooskrbe v RS, je že drugo leto zapored v mesecu septembru 2014 izvajalo anketiranje po pomurskih osnovnih šolah, in sicer na temo o znanju osnovnošolskih otrok iz kmetijstva in varne hrane. V anketi, ki je bila sestavljena iz desetih kratkih vprašanj, smo spraševali po mnenju

učence devetih razredov pomurskih osnovnih šol. Število vseh učencev, ki so rešili anketo, je bilo 285. Rezultati ankete bodo služili DPAAE in anketiranim OŠ kot ocena razvitosti in prepoznavnosti kmetijstva in varne hrane v naši regiji, kakšen je pogled / znanje osnovnošolskih otrok / na tematiko kmetijstva in varne hrane ter kakšne smernice uvesti v prihodnje, da bo kmetijstvo bolj cenjeno in prepoznavno v pomurskih osnovnih šolah.

V nadaljevanju sledi povzetek nekaterih najpomembnejših anketnih odgovorov, ki bi jim bilo v prihodnje nameniti več časa, da se znanje osnovnošolskih otrok na tematiko o kmetijstvu in varni hrani med otroci oz. med pomurskimi osnovnimi šolami izboljša. Na vprašanje »Si že slišal/a za izraz integrirana pridelava?« je odgovoril z »da« le 1 % učencev. Da so morda že slišali 5 % učencev, da še za izraz niso slišali, pa kar 94 % učencev. Povprašali smo jih tudi o označbah na živilih, in sicer o evropskem listu (oznaki za ekološko živilo). Znaka ni prepoznalo 68 % učencev, 9 % učencev ga je že morda videlo, 23 % učencev pa ga je prepoznalo. V nadaljevanju smo jih povprašali: »Kako bi razložili pojem pesticid?« Na to vprašanje je 60 % učencev odgovorilo napačno, 23 %

je podalo delno pravilen odgovor, 17 % pa jih je odgovorilo pravilno. Povprašali smo jih tudi o gensko spremenjeni hrani. Večina učencev (62 %) ni vedela oz. ni podala pravilnega odgovora, kaj je gensko spremenjena hrana, 27 % je podalo delno pravilen odgovor, 11 % učencev pa je odgovorilo na to vprašanje s pravilnim odgovorom. Na vprašanje »Kako se lahko prepričaš, da so pridelki/izdelki, ki jih prodajalec prodaja, ekološki?«, je nepravilno odgovorilo kar 60 % vseh učencev, 32 % učencev je podalo delno pravilen odgovor in samo 8 % učencev je podalo pravilen odgovor.

Rezultati ankete kažejo na to, da je potrebno v prihodnje izvesti še več aktivnega informiranja, osveščanja in izobraževanja o splošnem znanju

iz kmetijstva in varni hrani med pomurskimi osnovnimi šolami ter seznaniti in spodbuditi pomurske osnovne šole, predvsem pa učitelje / učiteljice, da bodo znali posredovati pravilno osnovno znanje iz kmetijstva že otrokom v mladih letih. Predvsem je potrebno poskrbeti, da učenci že v osnovni šoli zaznajo vrednote in prednosti hrane, ki je pridelana na varen in zdrav način. Naučiti se jo morajo prepoznati po kakovosti, boljšem okusu in boljših lastnostih za zdravje. Po drugi strani pa je ključnega pomena, da bodo otroci večkrat posegali po domači, lokalno pridelani hrani in da jo bodo znali pogosteje vključevati v svoje dnevne obroke.

*Društvo prijateljev
agrarne ekonomike*

V Lipovcih ponosno stoji nov gasilski dom

Gasilsko društvo Lipovci se je ustanovilo leta 1923, seveda pa so gasilci potrebovali tudi dom, kjer so shranjevali potrebno opremo. Prva shramba za gasilsko orodje je bila postavljena leta 1922, stala pa je na tako imenovanih »Trataj« nasproti gostilne. Zamisel za gradnjo drugega doma je padla decembra leta 1951. Pomemben trenutek za začetek gradnje je bila odločitev, da se opeka, ki je bila namenjena za gradnjo združnega doma, raje nameni za graditev novega gasilskega doma. Takratna gradnja se z današnjo ne more primerjati, saj delo ni potekalo tako tekoče, že zaradi nenapredne tehnike in pomanjkanja sredstev, vendar so vaščani s svojo vztrajnostjo in trmo uspeli zgraditi tedanji gasilski dom.

Pred nekaj leti pa smo gasilci opazili, da dom ni več varen; odpadal je omet, izolacije ni bilo, inštalacija in ostrešje sta bili dotrajani. S strokovnjaki smo po večih sestankih ugotovili, da dom ni več primeren za adaptacijo, zato smo se odločili, da gremo v novogradnjo.

Na občnem zboru smo sprejeli sklep, da se stari dom poruši in na istem mestu zgradi nov, sodoben, funkcionalen gasilski dom, ki bo ponos nam - gasilcem ter vsem ostalim.

V začetku leta smo dobili pravnomočno dovoljenje za gradnjo. Gasilci smo stopili skupaj in dela so se začela. Januarja smo porušili stari dom, izkopali stare temelje, zaopažili, zabetonirali temeljni

Otvoritev novega gasilskega doma, 28. 6. 2014

nastavek, zasipali temelje, utrdili gramoz, položili armaturo, inštalacije in zabetonirali ploščo.

V začetku februarja smo položili prvo opeko in gradnja se je začela. V osmih dneh je bil gasilski dom sezidan do zgornje plošče. V istem mesecu smo v desetih dneh opazili stopnice, stebre, vezi, položili armaturo in dom zazidali do faze, ko se začne izdelava strehe. Takrat smo na »švisla« postavili »cmer«. Dela so se nadaljevala: izdelale so se inštalacije (vodovod, kanalizacija in električna), vgradili smo okna in vrata, pokrili streho in naredili fasado. Do

sedaj je bilo v gradnjo vloženih okoli 4000 prostovoljnih ur dela, kar kaže na dobro sodelovanje med gasilci in vaščani.

Pri gradnji so nam pomagali številni obrtniki, prijatelji in vaščani Lipovcev. Na pomoč so nam priskočili tudi gasilci iz Odrancev in Bratoncev. Največja zahvala pa gre pridnim lipovskim gasilcem, ki so dokazali, da se s složnostjo in trmo dá marsikaj.

*Jasmina Marič
PGD Lipovci*

Franc Mlinarič je pristal med rekorderji v darovanju krvi

Franc Mlinarič iz Lipovcev je v mesecu juniju 2014 postal 100-kratni darovalec krvi. Za to plemenito dejanje je s strani UKC Maribor – enote za transfuzijsko medicino - prejel zlato plaketo in zahvalno listino.

Ob tej priložnosti smo ga na njegovem domu obiskali predstavniki KORK Lipovci ter se mu prav tako zahvalili za

njegovo nesebično pomoč sočloveku. Franc je postal krvodajalec že v dijaških letih, ko je v Ljubljani obiskoval policijsko šolo. Takrat ga je za darovanje krvi motiviral pouka prost dan, danes pa stavi na solidarnost do sočloveka. Od takrat naprej se je redno in to 4 krat na leto oglašil na transfuzijskem oddelku za odvzem krvi. Večkrat je bil poklican in zaprosen za odvzem ob izrednih dogodkih, tudi ponoči. Povedal nam je, da mu ni bilo nikoli težko pomagati, da bo s tem nadaljeval, dokler mu bo služilo zdravje in bo sposoben za darovalca. Človek, ki tolikokrat daruje kri, pomeni, da je zdrav, kajti krvodajalci so pred vsakim odvzemom zdravstveno pregledani. Tako se počuti tudi naš jubilar, na katerega smo v našem kraju zelo ponosni, še posebej, ker je prvi, ki je v naši skupnosti dosegel rekordno število odvzemov krvi.

Krvodajalstvo je najvišja stopnja solidarnosti in humanosti.

Franc je pozitivna oseba, ki ima rad življenje in ljudi okrog sebe. Tudi sicer zna prisluhniti in pomagati po svojih močeh. Uživa v družbi treh vnukov, ki so še majhni in navihani, ko odrastejo, pa bodo morda šli po dedkovih stopinjah in to poslanstvo prenašali in širili naprej.

V prostem času se Franc ukvarja s športom, uživa pa tudi v nabiranju gob. Presenetila me je njegova skromnost. Pri njem se vse zgodi z nekim namenom, v ospredje postavlja tisto, kar je dobro za vse.

Takšen je naš jubilar, ki svojo dušo nahrani tako, da skuša narediti nekaj dobrega za drugega. Hvala!

*Marica Vučko
KORK Lipovci*

Za najboljši začetek

Izpostavljenost otrok alkoholu pred rojstvom je, po besedah vodje projekta Alkohol in nosečnost, mag. Marjetke Hovnik Keršmanc, dr. med., eden vodilnih vzrokov za prirojene motnje in razvojne nepravilnosti, ki bi jih lahko povsem preprečili. Pitje alkohola v nosečnosti škodljivo vpliva na otroka. Kadar nosečnica popije alkoholno pijačo, z zamikom ene minute alkohol zaužije tudi njen otrok. Ta ima v krvi enako ali celo višjo koncentracijo alkohola kot njegova mati.

Kako in koliko alkohol škodljivo vpliva na razvoj otroka?

Alkohol škodljivo vpliva na razvoj otroka od samega začetka, že pred oploditvijo, pa vse do rojstva. Povzroča nepopravljive poškodbe pri še nerojenem otroku. Najbolj škodljivo vpliva na razvoj živčnega tkiva, iz katerega se razvijejo možgani, oči, slušne poti, obraz..

Pitje alkohola med nosečnostjo lahko povzroči splav, prezgodnje rojstvo in druge posledice, ki jih poznamo pod skupnim imenom spekter fetalnih

alkoholnih motenj (ali kratico **FASD**). To je ime za posledice – telesne, duševne, vedenjske motnje in učne težave, ki jih ima otrok in pozneje odrasla oseba, če je njegova mati med nosečnostjo pila alkoholne pijače.

- Otroci se običajno rodijo manjši kot drugi novorojenčki, pozneje pogosto zaostajajo v rasti.
- Lahko imajo značilen videz obraza, prirojene napake na srcu, možganih in drugih organih.
- Lahko zaostajajo v telesnem in duševnem razvoju.
- Imajo pogosto težave: s hranjenjem in spanjem, z vidom, s sluhom ali govorom, s pozornostjo, z učenjem ali spominom, z nadzorovanjem svojega vedenja - so hiperaktivni, impulzivni...
- Potrebujemo dodatno pomoč v šoli in stalno zdravstveno spremljanje.

Posledice so trajne, se pa od posameznika do posameznika razlikujejo. Lahko se kažejo tudi kot učne težave, mladoletniška delikvenca. Take osebe pogosto zgodaj izpadejo

iz šolanja, zlorablajo alkohol in/ali druge droge, imajo tvegano spolno vedenje, kršijo zakone, se soočajo z brezposelnostjo, brezdomstvom, revščino, duševnimi boleznimi in pogosto niso sposobni samostojnega življenja.

Alkohol predstavlja glavni vzrok za duševno nerazvitost.

Kje je alkohol? Alkohol je v vinu, pivu, šampanjcu, žganih pijačah, rumu, alkoholnih gaziranih pijačah (radler, breezer..) Tudi brezalkoholno pivo vsebuje nekaj alkohola, celo sirup proti kašlju in nekatera zdravila, pa vodice za

izpiranje ustne votline...

V nosečnosti ni znane varne količine alkohola, varne alkoholne pijače in ni varnega časa pred škodljivimi učinki alkohola. Tveganja za zarodek/plod ni mogoče predvideti. Že pri manjših količinah popitega alkohola lahko pride do posledic, kot so splavi, nizka porodna teža, nenadna smrt dojenčka, motnje pozornosti, vedenja in intelekta. Največje tveganje naj bi bilo povezano s težkim pitjem in popivanjem.

Dr. Hovnik Keršmanc svetuje, naj

ženske ne pijejo alkohola vseh devet mesecev nosečnosti, alkohola pa naj ne pijejo tudi takrat, ko načrtujejo nosečnost in dojijo otroka. Tudi v obdobju dojenja odsvetujemo pitje alkohola, ker le-ta prehaja v materino mleko in ga zaužije tudi otrok.

Nosečnice in mamice bodo otroka zaščitile tako, da se bodo izogibale alkoholu in namesto njega uživale nešteto drugih dobrih pijač: vodo, naravne sokove, čaj, limonado, mlečne napitke... Zelo je pomembno, da

partner /mož podpira svojo partnerko ali ženo pri odločitvi, da ne bo pila alkohola, tudi s tem, da se ji pri tem pridruži in se odpove alkoholu. Splača se: za najboljši začetek – za otroka in njegovo zdravje in prihodnost!

/vir: Za najboljši začetek –mag. Marjetka Hovnik Keršmanc/

**Besedilo uredila : Jadranka Jovanović
Nacionalni inštitut za javno zdravje,
OE Murska Sobota**

Spodbujajmo predšolske otroke h gibanju - vožnja s poganjalcem

Gibanje sodi med osnovne potrebe človeka. Še posebej je pomembno za otrokov razvoj, rast in zdravje, zato spodbujajmo otroke h gibanju. Najboljše je, če se otrok giblje v naravi. Med drugim je zelo priporočljivo kolesarjenje.

Dobro je začeti s poganjalcem. Gre za enostavno sredstvo za premikanje, ki je namenjeno otrokom, starejšim od 2 let. Otroci se v normalnih pogojih sami naučijo vožnje s poganjalcem, ker lahko uporabljajo hojo v smislu varnega in znanega poteka gibanja. Učenje vožnje s poganjalcem je možno že zelo zgodaj, posledično pa otroci preko igre urijo svoje motorične sposobnosti. S poganjalcem se naučijo vzdrževanja ravnotežja, krmiljenja ter uravnavanja hitrosti.

Zaradi neprekinjenega stika s tlemi, ki ga ima otrok na poganjaču, je možna igra z ravnotežjem. Že na ta način se otrok uči spoznavati občutek za prostor, ki ga lahko drugače spoznava le s kolesarsko vožnjo. V nasprotju s tem so podporna stranska kolesa za učenje kolesarjenja popolnoma neprimerna. Pogosto se zgodijo nesreče, ker se otrok zanaša na podporo in stabilnost stranskih podpornih koles, vendar izgubi ravnotežje npr. zaradi robnika ali neravne površine ali pa pade zaradi preobremenjenega podpornega kolesa. Z določenimi vajami in primerno podporo se otrok nauči vožnje s poganjalcem mnogo lažje in tudi veliko hitreje:

- igranje s poganjalcem (potiskanje, tek poleg kolesa),
- sedenje na sedežu in premikanje naprej,

- sedenje na sedežu in izmenično nožno potiskanje naprej,
- počasna vožnja naprej in krmarjenje oz. balansiranje,
- ravnanje z zavoro (seveda v primeru, če je zavora na razpolago).

Sedež poganjalca naj bo nastavljen tako, da sta obe nogi (s celim stopalom) varno na tleh – noge naj bodo nežno pokrčene. V pomoč pri učenju vožnje s poganjalcem je primerna trda podlaga z majhnim nagibom. Pri tem otroka ne potiskajmo, kajti potiskanje omejuje njegov učni proces.

Vožnja s poganjalcem razvija številne otrokove sposobnosti, kot so na primer motorika, koordinacija, spretnost, hitrost, vzdržljivost..., prav tako krepi celo telo, še posebej pa gibala in srčno žilni sistem. Otroci, ki se igrajo s poganjalcem, so tako optimalno pripravljene na kolesarjenje.

Pri nakupu poganjalca moramo biti pozorni na naslednje kriterije kakovosti:

- odpornost na vremenske vplive, na korozijo, enostavno čiščenje
- višinsko nastavljen sedež in (najbolje) globoka odprtina
- omejen zasuk balance ter balančni ročaji s širokimi odbojniki
- gibljive dele, ki ne zahtevajo vzdrževanja (oklepljeni kroglični ležaji)
- da na kolesu ni nobenih mest, kjer bi obstajala možnost za ukleščenje otroških rok oz. prstov
- opremo z gumami, ki je najudobnejša ter je hkrati najbolj podobna otroškemu kolesu
- zdravo in ekološko ravnanje z okoljem

Poganjalci so lahko narejeni iz lesa, kovine (aluminija) ali iz kakovostne umetne mase (GFK). Leseni modeli so najprimernejši za uporabo v notranjih prostorih.

Metalni modeli so vzdržljivi, težji in pri morebitnih poškodbah dovzetni za rjo. Vsekakor pa so cenovno ugodni in imajo brezstopenjski sedež. Modeli iz umetne mase GFK so zelo lahki, lahko prenašajo velika bremena in so odporni na vremenske vplive, žal pa spadajo med dražje modele poganjačev.

Najbolj pomembno je, da so otroci vsak dan čim več telesno aktivni. To lahko dosežemo tako, da smo aktivni skupaj z njimi ter da jih spodbujamo in jim omogočamo različne oblike telesne aktivnosti. Bolj zabavne so aktivnosti, rajši se jih bodo otroci udeleževali.

**Prim.mag. Branislava
Belović, dr.med.
Nacionalni inštitut za javno zdravje**

Samomor je dokončna rešitev začasnih problemov – preprečimo ga

Samomor - kako ga preprečiti?

Na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje (NIJZ) opozarjamo, da vseh samomorov sicer ne moremo preprečiti, mnoge pa vendarle lahko – s povečano pozornostjo do soljudi, s pravočasnim iskanjem pomoči zase ali za drugega, s ponudbo čim več oblik strokovne pomoči in seveda tudi z ozaveščanjem o problemu. Lani je v Sloveniji zaradi samomora umrlo 361 moških in 87 žensk.

Kaj človeka potisne čez rob, da začne razmišljati ali da stori samomor?

Vsakdo gre v življenju skozi različne krize in duševne stiske. Pogosto se znajdemo na življenjskih prelomnicah, ko ne zmoremo sami, ko potrebujemo človeško oporo in včasih tudi strokovno pomoč. Vendar se danes vse pogosteje soočamo s situacijami, ko ostaja človek v stiski (še posebej v primeru čustvenih stisk) dobesedno sam.

Ob tem se zaradi neugodne družbeno-ekonomske situacije pogosteje srečujemo z obremenitvami in ovirami pri zadovoljevanju najbolj osnovnih življenjskih potreb (primerno bivališče, zaposlenost, dohodki, ki omogočajo preživetje). Poskusi reševanja teh problemov pa se pogosto končajo z zavrnitvijo, ki pri posamezniku sproži občutek poraženosti, nemoči, nezmožnosti vplivanja na lastno prihodnost. Nekateri od nas začutijo občutek brezizhodnosti iz situacije in obupa ter posledično razmišljajo o samomoru. Zelo je pomembno, da s takšnimi občutki ne ostanemo sami.

Kje je rešitev?

O duševnih stiskah, črnih mislih in težavah je treba spregovoriti. O tem lahko spregovorimo s člani družine, s prijatelji, sodelavci, zaupamo se lahko osebnemu zdravniku idr. Samo

pogovor naših težav ne bo rešil, bo pa prinesel občutek razbremenjenosti, da je nekdo, ki stoji ob nas in nas podpira, sliši in razume. Ni treba, da breme nosimo sami, lažje je, če ga z nekom delimo. V pogovoru lahko najdemo rešitve naših težav, ki jih prej nismo videli. Ko se nekemu zaupamo, nam je lažje, pa čeprav se situacija niti ne bo spremenila.

Na kakšen način smo lahko pozorni do drugih?

Mnoge samomore bi lahko preprečili s povečano pozornostjo do soljudi, pravočasnim iskanjem pomoči zase ali za drugega, ponudbo čim več oblik strokovne pomoči in ozaveščanjem o problemu. Nuša Konec Juričič, dr. med., vodja strokovne skupine za duševno zdravje na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje svetuje:

»Bodimo pozorni vedno, kadar pri ljudeh opazimo brezup, nemir, nemoč, ko človek vse vidi črno, se ne mara in ima občutek, da zanj ni nikomur mar. Jemljimo resno, če izgubi veselje do življenja in smisel, se umakne iz družbe, še posebej, če govori o smrti in samomoru. Bodimo pozorni na izjave, kot so na primer: najraje bi kar umrl... saj je vse skupaj brez pomena... ne zdržim več... kar šel bi..., še posebej, če prej oseba ni govorila na ta način. Ob takšnih izjavah si vzemimo čas in povprašajmo človeka, kaj misli s tem. Ni dovolj, da rečemo 'saj bo bolje', treba je zares prisluhniti. V hudi stiski človeka nikoli ne puščajmo samega, vse dokler nimamo zagotovljene ustrezne pomoči in varnosti. Spodbudimo ga, da poišče pomoč. Marsikdo v psihični stiski ne zmore iti do strokovnjaka, zato je prav, da mu pri tem pomagamo, na primer tako, da mu uredimo obisk pri osebnem ali dežurnem zdravniku, ali ga tja pospremimo kar sami. Na stisko opozorimo tudi njegove najbližje.«

Kam po pomoč?

Četudi so mnogi ljudje še vedno prepričani, da je v duševni stiski najbolje ostati tiho, oziroma da si mora človek v takem primeru pomagati sam, je vedno več tistih, ki v stiski poiščejo strokovno pomoč.

Če sami ne vidimo nobene rešitve za svoje težave, to ne pomeni, da rešitve res ne obstajajo. Pomeni le, da jih trenutno zaradi svoje velike stiske ne vidimo. Intenzivne čustvene bolečine, ki jih doživljamo, lahko popačijo naše razmišljanje, tako da težje vidimo možne rešitve. Prijatelji, partnerji, zdravniki, svetovalci idr. nam lahko pomagajo do rešitve. Dajmo jim priložnost, da nam pomagajo.

Imeti čustveno stisko in poiskati pomoč ni znak šibkosti. To je le znak moči in sposobnosti, da se zmoremo postaviti zase in poiskati rešitev. Če ste v čustveni stiski, ne odlašajte in poiščite pomoč. Na voljo je tudi na spodnjih kontaktih:

Vaš osebni ali dežurni zdravnik

112 Reševalna služba

(01) 520 99 00 Klic v duševni stiski (med 19. in 7. uro zjutraj)

116 123 Zaupna telefona Samaritan in Sopotnik (24 ur/dan, klici so brezplačni)

(01) 234 97 83 Zaupni telefon Za-Te (vsak dan od 16. do 22. ure)

080 11 55 SOS telefon za ženske in otroke žrtve nasilja (vsak dan od 18. do 22. ure, klici so brezplačni)

116 111 TOM telefon otrok in mladostnikov (vsak dan od 12. do 20. ure)

/VIR: gradivo NIJZ,

Nuša Konec Juričič dr. med.,
Marijana Kašnik, univ.dipl.soc/

**Besedilo uredila : Jadranka Jovanović
Nacionalni inštitut za javno zdravje,
OE Murska Sobota**

Šolski kros

30. septembra je v beltinskem športnem parku teklo preko 300 otrok, saj je ta dan Športna zveza Beltinci skupaj z Osnovno šolo Beltinci izvedla šolski kros za učenke in učence od 6. do 9. razreda.

Najhitrejša med učenkami 6. razreda je bila Nika Peterka, druga je bila Maja Legen in tretja Maja Ozmec. Med učenci 6. razreda je zmagal Maj Janža, drugi je bil Blaž Gomboši in tretji Jan Smej.

Med sedmošolkami je zmagala Julija Žižek pred Blažko Lenarčič in Lano Smej. Pri fantih je zmagal Aljaž Antolin, drugi je bil Jure Vegič in tretji Jan Plej. Najhitrejša med osmošolkami je bila Zala Janža, za njo sta se uvrstili Maša Vnuk in Katja Petek. Med osmošolci je zmagal Žan Vori pred Anžetom Legenom in Urošem Zverom.

Med devetošolkami je slavila Saša Maučec pred Viktorijo Hartman in Laro Vinkovič. Pri fantih je zmagal Žiga Hartman, drugi je bil Klemen Ružič in tretji Lukas Kasalo.

Potekalo je tudi medrazredno tekmovanje. Med 6. razredi so največ točk zbrali učenci in učenke 6.a, med

7. razredi je bil najboljši 7.b, med 8. razredi je bil najboljši 8.a in med 9. razredi 9.c.

Predsednik ŠZ Beltinci Andrej Pozdrec in učitelji so zmagovalcem medrazrednega tekmovanja podelili

pokale, najboljši iz posamičnega tekmovanja pa so prejeli medalje.

*Andrej Pozdrec,
Predsednik ŠZ Beltinci*

Na Beltinskem teku slavila Katja Baša in Dejan Preindl

V soboto, 11. oktobra 2014, je Športna zveza Beltinci v sodelovanju z Občino Beltinci, Društvom LABDA Beltinci, ŠD KRUGLA Beltinci, Olimpijskim komitejem Slovenije in zavarovalnico Adriatic Slovenica v športnem parku v Beltincih organizirala **Beltinski tek**, ki se ga je udeležilo kar 450 tekačev.

Beltinski tek je bil tudi zaključni tek letošnje sezone **Pomurskega pokala** v rekreativnih tekih, na katerem so najuspešnejšem podelili pokale, medalje in praktične nagrade. Podeljevala sta jih podpredsednik Olimpijskega komiteja Slovenije Branko Žnidarič in predsednik Športne zveze Beltinci Andrej Pozdrec. Najprej so se pomerili učenci od 1. do 5. razreda OŠ Beltinci, ki so imeli ob tej priložnosti tudi športni dan.

V kategorijah deklic in dečkov so na 400 do 1100 m dolgih progah zmagovalci postali: Gaj Kos, Lara in Sanja Marzidovšek, Tristan Ketiš, Pia Kološa, Aljaž Utroša, Dominik Šlemer, Iztok in Natalija Horvat ter Saša Maučec.

V baby teku (100 m) sta slavila Bor Patrik Burjan in Zoja Kos, v teku občanov na 2,2 km pa sta bila najhitrejša Žiga Hartman iz Beltincev in Aleksandra Zver iz Ižakovcev. Teka občanov sta se

udeležila tudi beltinski župan dr. Matej Gomboši in predsednik športne zveze Andrej Pozdrec.

Nazadnje so tekmovali še člani na 8,8 km in članice na 6,6 km. V moški konkurenci je med 25 tekmovalci zanesljivo zmagal **Dejan Preindl** (Prevozi bolnikov

Bratonce), med članicami pa je bila najhitrejša Beltinčanka **Katja Baša** (Jani team). Dejan in Katja sta postala tudi skupna zmagovalca Pomurskega pokala 2014.

*Andrej Pozdrec
Predsednik ŠZ Beltinci*

V Lipovcih na 15. Športnih igrah zmagovalci KS Dokležovje, najmočnejši pa KS Beltinci

Športna zveza Beltinci, Občina Beltinci in Krajevna skupnost Lipovci so 23. 8. 2014 v Športno rekreacijskem centru v Lipovcih priredili tradicionalne 15. Športne igre krajevnih skupnosti Občine Beltinci.

Kljub ne najboljšemu vremenu – večino časa nas je spremljal rahel dež - so igre potekale v odličnem vzdušju, preko

100 udeležencev pa je pokazalo tudi pravo mero borbenosti.

Iger se je udeležilo 6 ekip krajevnih skupnosti: Beltinci, Dokležovje, Melinci, Lipovci, Lipa in Gančani. Tekmovali so v 8 zabavnih športnih igrah: nošenje plastenk s hrbti, vrtno kegljanje, hokejski penali, kotaljenje gume, met

kamna, odbojarski servis, obešanje perila na vrvi in met na koš.

Tekmovanje je bilo zanimivo in napeto vse do konca, saj so imele do zadnje igre (met na koš) možnosti za skupno zmago kar 3 ekipe. Zmagovalka iger je postala ekipa KS Dokležovja, ki je v 8 igrah zbrala skupaj 67 točk, na 2. mesto se je uvrstila ekipa KS Lipe s 64 točkami, 3. mesto pa je zasedla ekipa KS Lipovci z 62 točkami.

Ekipe so se pomerile tudi v vlečenju vrvi. Za najmočnejše so se izkazali KS Beltinci, ki so zmagali vse dvoboje, 2. mesto je osvojila KS Lipovci, 3. mesto pa KS Lipa.

Ob zaključku iger sta župan Občine Beltinci dr. Matej Gomboši in predsednik Športne zveze Beltinci Andrej Pozdrec vsem sodelujočim podelila pokale in priznanja.

Andrej Pozdrec
Predsednik SZ Beltinci

Gasilci, hvala vam!

Letošnje leto bomo dolgo pomnili po obilici dežja. Narava nam je pokazala mačehovski, vodni obraz.

Še posebej pa je bil rekordno moker in poplaven mesec september. Ljudje smo nemočni zrlji v nebo in čakali, kdaj bo nehalo deževati. Vsak se je na svoj način spopadal z vodo in reševal svoje imetje. Pri tem pa nismo ostali sami. Na pomoč so nam priskočili gasilci, in to 24 ur na dan. Združili so se v eno veliko dobro srčno družino, ki ne pozna besed *nimam časa*. Ni jih zanimalo, kdo si, saj so se zavedali, da sočloveka ne smejo pustiti samega v nesreči. Koliko brezplačnih prostovoljnih ur so naredili, bi morali vprašati samo njih.

Zato našim gasilcem iz Lipe vsa zahvala za njihovo požrtvovalnost in pomoč.

Francka Zadavec

Kumarica velikanka

Narava zna biti pravi mojster. Tokrat se je poigrala s kumaro na Novakovem vrtu v Lipi.

Letošnje vlažno poletje je bilo kot nalašč za rast kumar. Ko so se Novakovi vrnili z dopusta, so na vrtu zagledali kumaro velikanko. Tako sta jo poimenovala najmlajša člana družine, David in Matej. Nista mogla skriti navdušenja, kajti kaj takega na njihovem vrtu še niso videli. Tehtala je 1,36 kg, v dolžino pa je merila 68 cm. Kako jim je uspelo vzgojiti tako veliko kumaro, še sami ne vedo. Očitno je kumaram ustrezala zemlja, okolje in vse drugo, kar rastlina potrebuje za rast. Seveda pri tem ne smemo pozabiti na čuten odnos domačih do vzgoje rastlin.

Po dolgem pogovoru so si otroci za kosilo zaželeli kumarico s »tikvinim« oljem. Povabili so še sosedovo Evo in jo vsi skupaj z veseljem pojedli.

Francka Zadavec

V spomin 1. svetovni vojni

Letos praznujemo pomembno obletnico – 100 - letnico začetka 1. svetovne vojne. Mnogi moške iz naše sosesčine so sodelovali v eni od največjih svetovnih morij. Mnogo jih je padlo na poljanah Galicije, po hribih Karpatov in na Soški fronti. Nekateri so se vrnilo – ranjeni in izčrpani. Mnoge od teh je pobrala nato še druga morija – španska gripa ali kot so naši ljudje rekli »španjol betek«.

Malo znano pa je, da je v pripravah na to svetovno morijo sodeloval tudi človek iz našega okolja in visokega ranga – ne sicer na bojnem polju, ampak v ozadju in v zakulisju cesarskega dvora in vojnega ministrstva. To je bil beltinski grof Avgust Zichy. Grof Zichy je bil pri cesarju Francu Jožefu izredno cenjen in spoštovan ter obdarjen z veliko cesarsko milostjo. Zdi se nam kar malo nenavadno, če pomislimo, da so nedolgo pred tem bili Madžari v odkritem in hudem sporu s cesarskim dvorom. Šele leta 1867 je po dolgotrajnih pogajanjih, pri katerih je odločilno posredniško vlogo imela tudi cesarica Elizabeta in grof Andrassy, prišlo do sporazuma – personalne in realne unije in nastanka dvojne monarhije.

V beltinski cerkvi v stranski kapeli »Ave Marija«, pod katero je grofovska grobnica, so nagrobne plošče grofovske družine, med ostalim tudi plošča grofa Avgusta Zichyja. Če besedilo na plošči (v

latinščini) natančno preberemo, vidimo, s kakšnimi častmi je cesar obdaril grofa. Bil je guverner svobodnega mesta Reke (Reipublice Fluminis olim Gubernator), član madžarske akademije znanosti, cesarski dvorni maršal in kar je najpomembnejše, bil je nosilec reda zlatega runa. To je bilo visoko in ekskluzivno viteško odlikovanje. Dobili so ga le moške, vredni svojega imena, iz najvišjega plemstva in neokaljene časti.

Na fotografiji vidimo grofa Zichyja v slovesnem maršalskem ornatu, okrog vratu pa mu visi navedeno odlikovanje, zraven pa še Leopoldov križ. Po

dostopnih podatkih je med leti 1792 in 1854 avstrijski cesar podelil vsega 49 teh redov.

Red zlatega runa je viteški red, ki ga je leta 1430 v Brüggeju ustanovil vojvoda Filip III. Burgundski, s čimer je proslavil svojo poroko s portugalsko princeso Izabelo. Simbol reda je zlato ovnovo krzno (runo), ki visi z modro emajliranega kremena; tako je izražena povezava s staro bajko o Jazonu in Argonavtih. Napis na Filipovem grobu pojasnjuje glavni namen reda: »V obrambo cerkve, ki je božja hiša, sem ustanovil ta plemeniti red, ki mu pravimo runo«. S poroko Marije Burgundske z Maksimilijanom Habsburškim so Habsburžani prevzeli tudi red. Od njega naprej je bil vedno kak Habsburžan kot vojvoda Burgundski veliki mojster tega reda.

V literaturi piše, da med Slovence ta red ni zašel. Če povzamemo po navedenem dejstvu, ki sem ga opisal, vidimo, da to drži samo delno. Res je, da je bil grof Zichy po narodnosti Madžar, vendar je domoval v Beltincih, ki so v Sloveniji, pa zato lahko smatramo, da je vseeno edini na ozemlju Slovenije, ki je ta red dobil.

Dr. Nikolaj Szepessy

Ostre kose, mrzle rose, rada travca se kosi...

Tako poje narodna pesem. To pa ne velja za vse koščevke in kosce, ki se udeležujemo raznih prireditev in tekmovanj širom Slovenije, kjer marljivi organizatorji poizkušajo ohraniti to nekoč neizbežno opravilo. Njihove prireditve so navadno zgodaj popoldan, ko je trava poparjena od sonca, tla izsušena, vročina in poletno sonce pa neusmiljeno še dodatno utrujata udeležence. Kljub temu pa opažamo, da je teh prireditev v Sloveniji čedalje več, pa tudi nastopajočih koščevk in koscev. Tudi mladih je vsako leto več. Kako pomembna je ročna košnja za ohranjanje biotskega ravnotežja v

naravi, predvsem pa za ohranjanje nizke divjadi, bi vedeli več povedati za to usposobljeni strokovnjaki. Je pa res, da se vse več krajinskih parkov odloča, da vsaj del parka pokosijo ročno.

Kar nekaj teh prireditev z lepo tradicijo je tudi v Pomurju, če pa bo vse tako, kot si želimo, bomo tako prireditve izvedli tudi v Beltincih. Ročno, vendar ne tekmovalno, želimo namreč pokositi del beltinskega parka.

Nekatere od teh prireditev so zgolj revijalnega značaja, na večini pa prireditelji kot zanimivost izvedejo tekmovalno košnjo. V ta namen pripravijo obkošene parcele različnih

velikosti. V Društvu koscev in koščevk Slovenije navadno kosimo parcele:

- 5 m x 10 m ali 10 m x 10 m – kosijo moški, (kraljeva disciplina) dolžina kose neomejena (tudi 140 cm); najboljši kosci to površino (10 x 10) pokosijo v dveh do treh minutah
- 5 m x 5 m - kosijo moški, kosa je omejena na dolžino 90 cm, isto kosijo veterani (nad 60 let); čas najboljših je okrog minute
- 5 m x 5 m - kosijo ženske, dolžina kose je neomejena (okrog 120 cm); kosijo okrog minute

- 3 m x 3 m - mladinci do 18 let (letos enotna kategorija, ženske in moški)
- Štafete so posebej zanimive za gledalce in če je travnik dovolj velik, prireditelji pripravijo tudi to disciplino. Dva metra široko in 30 – 50 m dolgo parcelo pokosijo trije tekmovalci (ekipa) tako, da posameznik - eden za drugim - pokosi tretjino.

Hitrost košnje je zelo odvisna od višine in gostote trave in je le del končne ocene. Drugi del predstavlja čistoča košnje, katero na pograbljeni parceli ocenijo sodniki. Ta pravila so enaka, kot se uporabljajo tudi na evropskih prvenstvih, ki se organizirajo vsaki dve leti v eni izmed članic zveze. Članice zveze so: Avstrija, Nemčija, Švica, Španija (Baski), Italija in Slovenija. Evropsko prvenstvo bo naslednje leto konec avgusta v San Sebastijanu v Španiji. Na kvalifikacijah, ki bodo obsegale tri tekme, se bo kvalificiralo pet žensk in deset moških, le trije moški pa so lahko starejši od trideset let. Poudarjam pa, da imajo organizatorji po Sloveniji različne načine ocenjevanja in velikosti parcel.

Za člane društva koscev in koščevk Slovenije iz Bratoncev je dolga in izjemno uspešna sezona. Prvič smo se tekmovanj udeleževali kar štirje: član

(drugo leto že veteran) in trije mladinci. Sezono smo že maja pričeli pri Copekovem mlinu (Velika Polana), kjer so prireditve pripravili polanski Pücki. V Vogričevcih so pripravili že osemindvajseto košnjo, junija smo kosili v idiličnem okolju Loške doline, tik ob gradu Snežnik, ter na Stari Gori v Prlekiji. Na Staro Goro smo se z dvema beltinskima žanjicama vrnili še julija na Žetev zlatega klasa.

Prvi vikend v septembru smo se podali v Cerkljansko hribovje. Ko se vzpenjaš po vijugasti cesti iz doline reke Idrijce in imaš občutek, da ti bodo pred avto izza ovinka prignali trop ovac Bevkovi pastirci ali da bo pricingljaj s svojimi zvonci Kosmačev Tantadruj, se nenadoma pripelješ na obširno senožet s skupino hiš, imenovano Polica. Štiriurna vožnja z vmesnim ogledom Divjega jezera in najkrajše slovenske reke je poplačana s čudovitim razgledom in gostoljubnostjo domačinov. Za nas 'ravnince' je skoraj nerazumljivo, na kakšnih strminah ljudje kmetujejo. Pa tudi tista, da manj imaš, lažje daš, bo še kar držala.

Zadnji vikend v septembru smo sezono zaključili na travniku enega najuspešnejših slovenskih koscev, pri Tomažu Oblaku, na Jami pri Kranju. Tu je bila tudi podelitev priznanj za državno prvenstvo.

V tujini smo gostovali trikrat: konec

maja v zahodni Avstriji ob Bodenskem jezeru, julija v Herisavu v Švici in septembra v bližini Stuttgarta v Nemčiji.

Sredi maja, ob prijavi na nam najbližjo in medijsko močno podprto košnjo na Goričkem z visokim nazivom, ki sem jo devet let soustvarjal in nadgrajeval tudi sam, smo bili vsi štirje grobo zavrtnjeni z grožnjo o fizični odstranitvi. In zakaj? Nekaj let sem organizatorja opozarjal na nepravilnosti, predvsem pa na neprimeren odnos do nekaterih slovenskih koscev. Si lahko predstavljate razočaranje otrok, ki so tam že lani kosili, se pridno pripravljali, svoje prihranke investirali v nova kosišča in kose ...potem pa...? Ampak to je že druga zgodba. Tipično slovenska. Naj omenim, da zadeva ni poceni, je kar drag hobi. Pot na tekmo v tujino traja vsaj tri dni. Tudi na ostala tekmovanja se vozimo po vsej Sloveniji. Specialne kose, kosišča, klepalnik, startnine, ..., vse to se kar nabere. Kako je s sponzorstvom v današnjih časih, sami dobro veste. Vsi in povsod nekaj prosimo, in če ne dobimo, smo še nejevoljni. Tu pa tam nam kdo nakaže kakšnih sto evrov, za kar smo neizmerno hvaležni. V glavnem pa se financiramo sami. Tudi s treningi je težava, saj je skoraj nemogoče dobiti primeren travnik za košnjo, zato se toplo priporočamo! Kot zanimivost naj omenim tekmovanje v Švici, kjer je v vseh kategorijah nastopilo okrog 180 tekmovalcev iz petih držav, proračun prireditve pa je bil okrog 30.000,00 evrov.

Rezultati? Na sliki je razvidno, da smo bili letos res uspešni, tudi na mednarodni ravni. Tisti zvonec iz Švice mi res mnogo pomeni. Bom pa še posebej izpostavil Zalo, ki je pri trinajstih postala absolutna mladinska državna prvakinja. Tudi dva sedemletnika nas že spremljata. Morda se pa res spomladi vidimo v beltinskem parku, kjer bomo ročno pokosili beltinski park. Že zdaj vabljeni vsi somišljeniki!

Janez Koren

Mentor Janez, Jure, Zala, Maj, Miha in Klara z letos osvojenimi priznanji

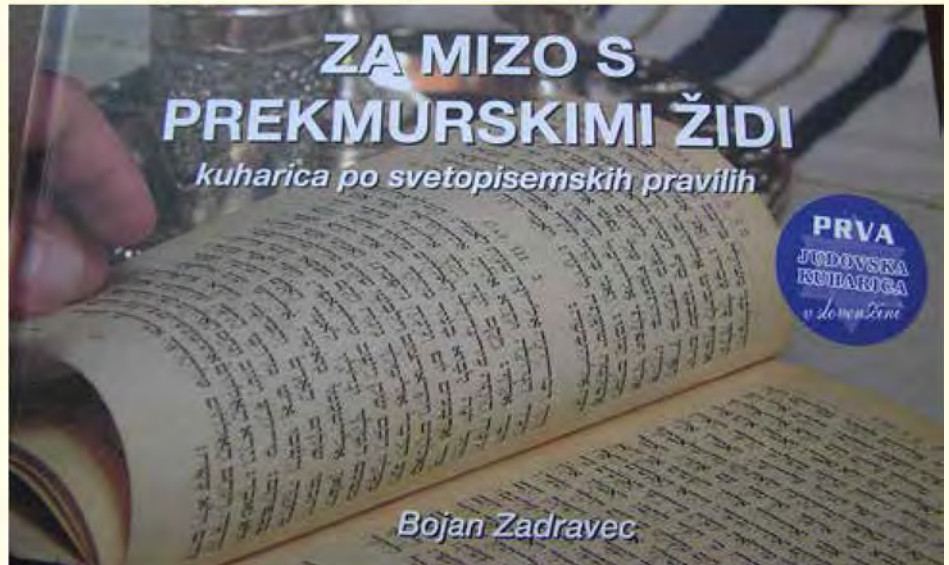
V Beltincih spet zadišalo po starozaveznih jedeh

Po 95. letih razpada beltinske židovske skupnosti izdana knjiga o kuhanju

V Ameriki je starejša gospa v domačem stanovanju v elitni židovski četrti gostila svoje najbližje, družine svojih otrok, vnuke in pravnuke. Poslušali so jo vsi, bilo jim je prijetno. Z blagim nasmehom, mirno in z ljubeznijo je pripovedovala o Zichyevih, reki Muri, širokih ulicah, o Prekmurju, ki ga je imenovala Kanaan - raj na Zemlji in o Beltincih kot najlepšem kraju. Radovedno so jo poslušali in se ob tem zjokali.

V Izraelu je mož, star kot *Metuzalem*, pripovedoval o mladosti, o petkovih bogoslužjih v domači beltinski sinagogi. Ko so prihajali domov, so se člani družine usedli za mizo, mati je z molitvijo sledila tradiciji, oče pa je zmolil *kiduš*. Sledila je večerja.

Pa sem se za mizo usedel še jaz skupaj s Ferijem Kuzmičem, ki je vodil pogovor v Zichyevem gradu, in predstavila sva mojo knjigo *Za mizo s prekmurskimi Židi - kuharico po svetopisemskih pravilih*. Hvala vsem, ki ste se nama pridružili in se usedli za mizo skupaj z nama. O tem, da je bila knjiga predstavljena v Beltincih, se je govorilo med Židi po svetu, o tem so pisali tudi časopisi, pa ne le v Sloveniji, še v ZDA in Izraelu. Izpolnil sem željo starega budimpeštanskega Žida Kleina, katerega mati je bila Beltinčanka, naj

nikoli ne pozabim, da je nekoč izraelski narod v Beltincih živel, delal in se ljubil. Ljubil je vse ljudi, tako kot jih ljubi še danes. Tako kot je Mojzes poslušal glas Najvišjega, tako sem tudi jaz sledil njegovemu šepetu in pisal o tem, kaj so jedli, kako in zakaj, moji dragi Židovje. Knjiga je med Slovenci postala aktualna. Kmalu bo izšla še v angleščini, madžarščini in hebrejščini in tako bo tradicija beltinske židovske kuhinje ponosna v svet.

Saj res, s knjigo smo v Beltincih odprli letošnji folklorni festival. Hvala, da ste nas sprejeli, da se zavedate, kdo vse je pisal zgodovino kraja, kjer danes živite. Po 95. letih - toliko je že od takrat, ko

so se znane beltinske židovske družine od tu izselile - je prvič, da se je o njih javno spregovorilo in se jih predstavilo, seveda skozi hrano iz »polnih izraelskih loncev mesa«. Iz židovskih stanovanj je namreč dišalo po sveže kuhani hrani, tako kot zadiši iz vaših kuhinj, če pripravljate jedi po prvi židovski kuharici. Ja, samo k makovim kolačkom *hamantašen* morate dodati 4 skodelice moke! Beltinčanka, gospa Hermina Rotter, je namreč pred več kot stoletjem to pozabila napisati, sam pa sem iz njenega zveščiča to samo prepisal.

Bojan Zadravec

Literarna srečanja - druženje s knjigo

Moje prvo srečanje v DOMU starejših Rakičan mi je ostalo v lepem spominu. Bilo je polno pričakovanj, a hkrati nekaj novega, kajti delati s starejšimi ljudmi je nekaj drugega. Naša literarna srečanja so postala sčasoma kot druženja s knjigami, kot zanimivo kramljanje. V Domu starejših Rakičan izvajamo knjižničarji iz Pokrajinske in študijske knjižnice v Murski Soboti literarna srečanja enkrat mesečno. To so naša srečanja, naša druženja s knjigo. Malce se bom dotaknila same literarne aktivnosti. Čeprav se udeležijo našega srečanja v večini ženske, je med njimi tudi nekaj moških in ti so toliko bolj cenjeni. Ženske jim znajo prisluhniti. Pričnemo vedno ob 10. uri dopoldan

in se družimo do 11. ure in to ob torkih ali četrtek. Srečanja so sproščena, obujajo spomine na otroštvo, mladost, družino... Lepo je videti in poslušati starostnike, njihove življenjske zgodbe so različne in se me dotaknejo. Naša skupina šteje od 10 do 20 starostnikov, ki jih zanimajo različne teme. Radi poslušajo pesmi, poučne zgodbe, pravljice za odrasle... Prizadevam si, da je vsak posameznik viden in slišan. Zanimajo jih tudi teme, povezane s pojmi zdravje, sreča, ljubezen. In o tem znajo veliko povedati. Na koncu poskušamo potegniti neke skupne točke, ki so v tem okolju drugačne.

V maju, ko smo se srečali in družili, je bil sončen dan, začutili smo ljubezen do

narave, veselje, radost, toplino... Sonce nam je sijalo skozi okno, prebrali smo pesem Toneta Pavčka.

*Na svetu si, da greš za SONCEM,
na svetu si, da gledaš SONCE,
na svetu si, da sam si SONCE
in da s sveta odganjaš-SENCE.*

V očeh vseh nas je zasijalo sonce ... Ob odhodu si podarimo nasmeh, za sabo pa puščam zadovoljne obraze. Prijetno se je srečevati s starostniki v domu starejših, naša druženja nas bogatijo.

Gabrijela Sečkar

Moji Melinci

Praznovanje novega leta na Melincih

Bilo je leta 1970, ko smo se preselili v Melince. Tega se seveda ne spomnim, saj moj spomin ne seže tako daleč. Starša, oba mlada učitelja, sta iskala službo s stanovanjem, ki sta jo našla prav na Melincih. Oba oddaljena od svojih staršev sta imela velik problem, kdo bo pazil name, malo Romanco, kot so me klicali. Pouk je potekal izmenično, tako da sta se menjavala pri varstvu. Problem so bili popoldnevi, ko so bili sestanki in konference. Na pomoč so jima priskočile učenke, ki so kar tekmovali, katera me bo popazila. Največ časa pa sem preživela pri družini Maučec. Teta in stric, kot sem ju klicala, sta žal že pokojna. Bila sta mi kot dedek in babica, njuni hčerki

Slavica in Tilika pa kot sestri. Sin Štefan je bil večkrat odsoten, včasih pa sva se le skupaj igrala in nemalokrat kaj ušpičila. Spomini so lepi in prepleteni z mnogimi dogodivščinami. Vedno sem se počutila kot del družine. Ob večerih smo se družili in večerja je bila vedno po mojem okusu. Tu so še sosede Forjanovi, Duhovi in Dugarjevi. Največ časa sem preživela prav z Jožico in Dragom. Otroci smo se cele popoldneve družili, igrali na travniku, v gozdu. Ker sem bila »učiteljeva«, so mi vedno malo prizanesli. Omeniti moram tudi mojo »drugo mamo«, teto Liziko - kuharico. V stanovanje se je vstopalo skozi kuhinjo, zato sva se videvali vsak dan in dostikrat so me čakali ostanki malice. Hrano je pripravljala z dušo in ljubeznijo do otrok. Teta Lizika je bila »maskota« melinčke šole in pozneje vrtca. Marljiva kuharica, ki s(m)o jo imeli vsi radi. Obiskovala sem vrtec v Beltincih in prišel je čas, da grem v šolo. Staršem se je zdelo najprimernejše, da me že v prvi razred vpišeta v Beltince, saj sta med tem časom zgradila tam hišo in nameravali smo se odseliti iz Melinec. Tako sem se že kot prvošolka

iz Melinec v Beltince vozila s šolskim avtobusom. Vsi učenci »vozači« so bili starejši, saj so do petega razreda obiskovali šolo v domači vasi. Na vožnjo nimam preveč lepih spominov, saj so si me otroci večkrat privoščili, si zmišljevali, da je avtobus odšel, včasih zmerjali...

Čas selitve je prišel prehitro. Zelo težko sem se navadila na novo okolje. Ni bilo starih prijateljev in oče me je moral nekaj časa vsak dan voziti na Melince. Usoda je hotela, da sem kot mlada vzgojiteljica prišla službovat prav na Melince. Ko sem po dolgem času videla »naše stanovanje«, sicer že obnovljeno in je služilo drugemu namenu, me je kar stisnilo pri srcu. Spet je bila tu teta Lizika, moja »druga mama«, starši in otroci, ki so ti dali vedeti, da te spoštujejo in imajo radi. Melincev se vedno spomnim s toplino v srcu, saj sem teh otroških sedem let preživela med dobrimi ljudmi. S ponosom večkrat rečem, da sem tudi malo »Melinčarka« in rada se vračam v moje Melince.

Romana Farkaš Erdelji

50 let od zaključka osnovnošolskega izobraževanja 1964-2014

Skupinska slika izpred gostišča Kasač

*Kraj vasice stara šola
stara šola, učni hram,
kdor se spomni, se mu "zrola,"
kaj smo vse počeli tam.*

*Oddrdral je šolski zvonec,
od tega zdaj že 50 je let!
Vsak jo vrezal na svoj konec
je po svoje v širni svet.*

Petdeset let je že minilo, odkar smo se mladi nadebudneži, polni optimizma, na valeti poslovili. Eni smo nadaljevali šolanje na srednjih ali poklicnih šolah, drugi so se takoj zaposlili v domačih tovarnah, nekateri pa so se podali na delo v tujino. Šli so s trebuhom za kruhom, kot radi pravimo. Srečevali smo se vsakih deset, pozneje

pa že vsakih pet let. Dobili smo se tudi v letu, ko smo praznovali srečanje z Abrahamom. Letos smo se zbrali v Veržeju, v gostišču Kasač, kjer je v "naših časih" bila osnovna šola za nižje razrede. Po dobrodošlici smo si ogledali zavod Marianum, kjer smo nekoč imeli poukučenci višjih razredov. Prostore, ki so sedaj lepo preurejeni in opremljeni, nam je razkazal gospod Marko Šteiner-receptor. Vpisali smo se tudi v knjigo obiskovalcev kot nekdanji učenci te izobraževalne ustanove in priložili sliko našega razreda izpred petdesetih

let. Slika je bila posneta na dvorišču takratne šole, sedaj zavoda Marianum. Nato smo se vrnili v gostišče Kasač, kjer smo imeli slavnostno večerjo. Na mizi ob krožnikih nas je čakalo prijetno presenečenje, spominček za petdeset let. Z enominutnim molkom smo počastili tudi spomin na preminule učitelje in sošolce.

Druženje smo nadaljevali ob spominih napretekaleta in izmenjali marsikatero življenjsko izkušnjo. Nasmejali smo se dogodivščinam iz šolskih dni, ko smo tudi marsikatero ušpičili. Z zanimanjem

smo si ogledali slike iz šolskih časov in spominsko knjigo, ki jo še sedaj hrani sošolka, v katero smo ji pisani verze in kaj narisali za spomin. Ta knjiga je stara več kot petdeset let.

Polni lepih spominov in vtisov smo se razšli nekaj čez polnoč z željo, da se srečamo spet čez pet let.

Vsa srečanja je organizirala naša "vrta" sošolka Danica Kapun, kateri gre vsa zahvala.

Marica Puhar
Dokležovje

PRAVLJICA O SLONČKU, KI JE IZGUBIL OKO

(vir: www.pozitivke.net)

Nekoč je živel lep, velik, moder slonček. Vedno je bil lačen, vedno je bil žejen. Vse to ga je delalo nepotrpežljivega.

Nekoč je spet prišel do brega deroče bistre reke. Žejen, kakor je bil, se je nagnil čez breg, potopil svoj rilc v hladno vodo in ... pljusk!

»Kaj se je zgodilo?« je bil ves prestrašen.

»Nič ne vidim! Oko mi je padlo v vodo! O neeeeeee,« je slon panično vpil, »izgubil sem oko!« In res je slonovo desno oko padlo iz jamice v strugo. Zmedeno je iskal po vodi in z rilcem ril po rečnem dnu. A bolj kot je tipal, bolj je voda postajala motna, kar ga je še dodatno pognalo v paniko in je pričel obračati velike kupe peska, vse dokler ni prav ničesar več videl.

Nato pa je zaslišal smeh. Ves jezen se je oziral naokoli, da bi videl, kdo se smeji in ugledal je majhno zeleno žabo, sedečo na hlotu, ki se je smejala in smejala.

»Se ti zdi to smešno?« je zavpil nanjo. »Izgubil sem oko in ti se temu smejiš?«

»Smešno je videti predvsem to, kako si vznemirjen.

»Samo pomiri se in vse bo v redu,«

je odgovorila žaba. Slona je bilo nekoliko sram, zato je upošteval žabin nasvet. Prenehal je opletati s svojim rilcem in voda je kmalu postala bistra. Tako je v strugi zagledal svoje oko, ga zagrabil z rilcem in ga potisnil nazaj na svoje mesto. Nato se je ves srečen zahvalil žabi.

Ta preprosta zgodbica vsebuje veliko modrost. Nič ni smešnega, če nekdo izgubi oko...nenadna panika, obup, zmedeno iskanje v motni vodi....prav to se nam dogaja, ko izgubimo kotrolo in nas zgrabi panika. To je sicer naravna reakcija napram izgube, vendar nas to zaslepi. V tistem trenutku namreč

postanemo nezmožni videti svet okoli nas objektivno in razumno. A obstaja protistrup: Počakajmo, dokler ne postane situacija jasna in se megleni oblaki ne razkadajo.

Naj velja: »HITIMO POČASI!«

Za Vas izbrala
Lilijana Bežan

V slovo Karlu Makoveckemu

Poletje, ki si letos skorajda ni zaslužilo tega imena, se poslavlja. Poslavljate se tudi vi, dragi Karči. Sadov dela svojih rok ne boste nikoli do konca poželi. Pa čeprav ste si še kako želeli in upali... upala je vaša družina ves čas vaše bolezni, upali smo vsi vaši prijatelji, da se vrnete med nas. A zaman, usoda je hotela drugače.

Pred tem je upala in se veselila vaša družina leta 1943, ko sta vas kljub vojni vihri, ki je divjala po domovini in Evropi, kot tretjega otroka sprejela v naročje mama Antonija in oče Nikolaj Makovecki, v idilični vasi Rogaševci na Goričkem.

Otroštvo je bilo pestro in lepo, kakor so bila vsa otroštva - polna igrivosti, veselja, pa tudi dela na kmetiji. Želja po napredku vas je gnala naprej, v šolo v Murski Soboti in že je nastopil čas odraslosti ter nastop prve službe v našem okraju, kjer ste začeli kot učitelj v Osnovni šoli.

Tu ste spoznali tudi mlado učiteljico Marijo Čiček, s katero sta leta 1969 stopila na skupno življenjsko pot, ki je bila srečna, umirjena in polna radosti, ki so jih v vajino življenje prinašali trije otroci, za katere sta kakor dobra skrbna starša sezidala novi dom.

Potem, ko vam poklic učitelja ni bil več izziv, ste opravljali različne odgovorne službe in nazadnje zaključili svojo delovno kariero kot odvetnik.

Otroci so se izšolali, pridobili vsak svoj poklic, si ustvarili svoje družine, tako, da sta v tej prelepi hiši ostala sama, vendar so bila vrata v vaš dom vedno odprta za vaše drage, ki so se domov tudi radi vračali. Leta so tekla, v vajino družino so prihajali tudi vaši vnukinje in vnuki, vaše največje veselje.

Dela nikoli ni zmanjkalo, saj vama je skrb za okolico doma in hiše vzela dosti časa, ko sta pa le našla prosti trenutek, sta ga posvetila vajinim otrokom, vnukom in prijateljem.

Kljub vsemu delu doma ste bili vedno pripravljeni sodelovati v najrazličnejših organizacijah in društvih in vse zadalžitve dosledno izpolnili.

Eno teh društev je tudi Kulturno

umetniško društvo Beltinci, katerega ustanovni član ste bili in v njem aktivno delovali vse od ustanovitve naprej. Tu so se tudi srečale najine poti, na katerih smo skupaj peljali zastavljene cilje k uresničitvi. Ko je prišel čas upokojitve, je nastopil začetek našega posebnega druženja v veteranski folklorni skupini, za katero ste si kot član upravnega odbora KUD-a ves čas prizadevali.

In ta zgodba je prinesla v vaše življenje spremembo, ko ste si izpolnili svojo neizmerno željo po igranju violine. Spominjam se prvih vaj, ko smo se srečali v nekdanji Zvezdi, tako, da se malo družimo in obujamo spomine. Pa smo tudi zaplesali ob spremljavi harmonike, a na druge vaje ste prinesli violino, tak malo, ka proban... ste dejali, in iz te »probe« ste postali pravi violinist ter nas skoraj celo desetletje spremljali na vseh nastopih.

To so bila nepozabna srečanja, izleti, nastopi, potovanja. Za vedno bodo ostala v naših spominih, kakor boste vi, dragi Karči ostali v srcih vseh, ki smo vas poznali.

Utihnile so strune vaše violine, konec je srečanj starih prijateljev v vaši pisarni, ko ste s tako vnemo »pilili«, kakor pravijo v glasbenem žargonu, zvok violine. Neumorno ste zbirali note melodij, da ste potem doma preigravali stare pesmi naše mladosti. Ne bomo več skupaj zapeli *Salaš u Malom ritu*, *Hladan vetar poljem piri* in mnogo drugih, ki jih bomo v vaš spomin prijatelji mogoče še kdaj zapeli. Hvala vam, dragi Karči za vse lepe trenutke, ki smo jih skupaj preživel.

Imeli pa ste v času upokojitve še eno ljubezen – gorice. S koliko ljubezni so bile obdelovane in negovane, vedo le one. Sadovi njih pa so bile zgodbe zase, saj je bila večina vin, pridelanih s tako ljubeznijo nagrajena z medaljami in priznanji, ki krasijo zidove vaše vinske kleti in sprejemnice v vašem domu. Ponosno ste nam prinašali vaša nagrajena vina na vaje, da smo jih skupaj pokušali in se veselili z vami. Hvala tudi za to.

V imenu KUDa Beltinci vam izrekam iskreno zahvalo za vse vaše delo, ki ste ga opravili kot član UO, za vse delo na mnogih folklornih festivalih, ko ste poprijeli za vsako delo, ki ga je bilo potrebno opraviti.

Pogrešala vas bo, dragi Karči, vaša žena Marija, vaši otroci z družinami, najbolj pa vsa bodo pogrešali vaši vnukinje in vnuki, s katerimi ste bili srečni in ponosni. Pričakovali ste z vso ljubeznijo še enega vnuka, ki ste mu že v času pričakovanja v svojem srcu izrekli vso ljubezen in se veselili njegovega prihoda... niste ga dočakali, bo pa preko rok vaše žene Marije nanj prenesena vsa vaša ljubezen.

Pogrešali bomo vašo podobo na naših ulicah, ko z rahlo sklonjeno glavo pozdravljate mimoidoče, ko preudarno in nikoli nasilno uveljavljate svoj prav, pogrešal vas bo vaš stol v kava baru Minutka, kjer ste s prijatelji popili prvo jutranjo kavico, ne bo več ribičije... ničesar več ne bo, le spomini, ki prehitevajo drug drugega... koliko spominov, preveč za eno samo življenje. Odhajate dragi Karči k njim, našim prijateljem, ki so odšli pred vami in jih vse močno pogrešamo.

V imenu KUD Beltinci in v imenu Krajevne skupnosti Beltinci izrekam vsem vašim najdražjim iskreno tiho sožalje. Vam, dragi Karči, pa želim miren počitek na tem našem vrtu žalosti in spominov.

Hvala za vse, kar ste dobrega storili za svojo družino, za naš kraj, za širšo družbeno skupnost in domovino.

Morda bo v tihih nočeh čez ta miren kraj počitka veter zanesel odmeve pesmi, ki jih bomo na vajah zapeli vaši prijatelji, tudi v vaš spomin. Do takrat pa naj vas tiho šumenje vetra ziblje v mirnem snu.

Elizabeta Zadravec

Etnološki, kulturni, ekološki, družabni in turistični 23. bújraški dnevi 7. do 10. avgust 2014

Bújraštvo, mlinarstvo, brodarstvo, mitologija (murske vile), opravila z lanom in tkalstvo ter druge stare obrti so stalnica, vendar vselej v novi podobi in vsebini, na naši tradicionalni prireditvi Bújraški dnevi, letos že triindvajsetič.

Začnimo pa z najmlajšimi, ki so spet dobili svojo priložnost ustvarjanja na likovni delavnici vrtca Beltinci, enote Ižakovci - z naslovom Kre Mújre je lepou.

Petič smo organizirali Večer mitologije, poezije in glasbe v sodelovanju z Društvom slovenskih pisateljev, tokrat sta bila ob domačinu Tinetu Mlinariču gosta pesnica Miriam Drev in pesnik Ivan Dobnik.

Tradicionalna okrogla miza z uvodno mislijo g. Štefana Kovača na temo možnost ogrevanja z lesno biomaso, Stojana Habjaniča, lokalni obnovljivi viri, ter Matjaža Fleissingerja, ki je predstavil svojo doktorsko nalogo plavajoče turbine - ta bi naj skupaj z ižakovskim mlinom-elektrarno predstavljala pilotski model koriščenja kinetične energije reke Mure - je sporočila, da naj lokalni obnovljivi viri postanejo ekonomska razvojna priložnost za lokalne skupnosti, v našem primeru za občino Beltinci.

Petič smo izvedli koncert Stare muze - akustična glasba, ki je bistveno zaznamovala kulturno in družabno življenje v prostoru reke Mure do elektrifikacije ter digitalizacije glasbil, to je do sredine 20. stoletja. Dandanes pa je v spominu mladih že skoraj pozabljena, zato jo oživljamo. Strokovni vodja je etnomuzikolog Tomaž Rauch, moderator koncertnega dela na prireditvi in na Murskem valu pa Milan Zrinski. Sodeluje še Tomaž Kuhar.

Tudi Bakovska godba z mažuretkami je dala pečat letošnjim dnevom.

Etnološki del je obarvala Skupina lan, z razstavo in prikazom predelave lanu v na novo pridobljenem prostoru, Mürski iži, poimenovani tudi tkalska delavnica. S prikazom naravnih vodnih gradenj

pa so nas kot vselej seznanili bújraši v sodelovanju z društvom »Pufkači«.

Nedeljo - dan duhovnosti smo nadgradili s kulturnim programom Pesem in beseda v glasbeni izvedbi pevke Moire, pianista Dejana Berdena, interpretatorja narečnih pesmi Danijela Škafarja in z nastopom vrtca iz Ižakovca.

Ansambel Toneta Rusa in Modrijani so množici ljubiteljev plesa in glasbe pričarali družabno bújraški popoldan in noč.

Tine Mlinarič

PLES NOČ ČAROVNIC

V DVORCU RAKIČAN

31. OKTOBER 2014

MODRIJANI

ROCK PARTYZANI

KINGSTON

NIKA ZORJAN • BLUE PLANET

BROKEN HEARTS • PREKMURSKA GODBA BAKOVCI

OGNJENI SHOW - MEDNARODNI SREDNJEVEŠKI PROGRAM - DELAVNICE ZA OTROKE

2 VELIKA ODRA - CELODNEVNI PROGRAM - V VSAKEM VREMENU

MYSTIQUE SHOW GROUP

TERME 3000 -
MORAVSKE TOPLICE
SANA HOTELS & RESORTS

ORGANIZATOR: RIS DVOREC RAKIČAN, TEL: 02 535 18 96, www.ris-dr.si